

Duhovno življenje

BUENOS AIRES LETO 77 +++ 3 • MAREC 2010

CARL BLOCH, Getsemani

Prelat dr. Jure Rode in somaševalca p. dr. Alojzij Kukovica ter msgr. France Urbanija na nedeljo Kristusa Kralja v cerkvi Marije Pomagaj - Foto Marko Vombergar

BOŽIČNICA V NAŠEM DOMU v San Justu

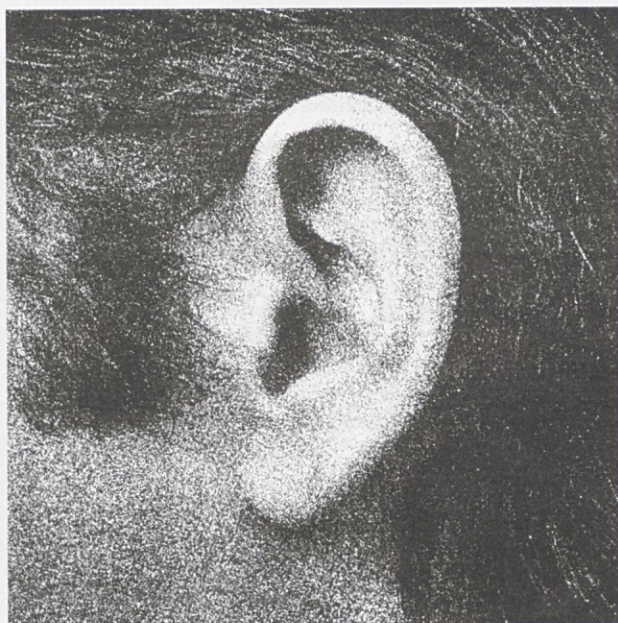
Režija: Blaž Miklič
Scena: Tone Oblak
Foto: Marko Vombergar

»Kdor ima ušesa za poslušanje, naj poslušša!«

Duhovna misel škofa dr. GREGORIJA ROŽMANA za post leta 1954

Te Jezusove besede so ponovno zapisane v evangelijih (Lk 8,8; Mt 11,15). Kaj hoče z njimi povedati? Ali se nam ne zdi jasno, da imamo ušesa za poslušanje? Jezus ve, da nimajo vsi ljudje ušesa za poslušanje *večne resnice*. Farizeji so imeli mnogokrat priložnost poslušati Jezusove pridige, a niso hoteli sprejeti njegovega nauka, slišali so ga, a ne poslušali. Sveti Pavel je napovedal: »*Pride čas, ko zdravega nauka ne bodo prenesli, ušesa bodo odvrčali od resnice, obračali pa se k bajkam*« (prim. 2 Tim 4,3,4). Ta napoved se vpricho nas dopolnjuje. Povsod so ljudje, ki verjamejo lažem in zmotam, resnice pa ne preneso. Kakor je bilo za časa, ko je Jezus pridigal in sejal seme božje besede v človeške duše, tako je skozi vsa stoletja cerkvene zgodovine: Le nekaj semena pade na rodovitno zemljo in obrodi sad, drugo pa pade v ušesa, ki nočejo poslušati. Zakaj ne? Jezus sam je rekel, da se spolnjuje prerokba preroka Izaija, ki jo je sedemsto let prej napovedal: »*Z ušesi boste poslušali, pa ne razumeli, zakaj otopelo je srce temu ljudstvu in so na ušesa težko slišali, da ne bi morda z ušesi slišali in s srcem umeli ter se spreobrnilo*« (prim. Iz 6,9-10; Mt 13,14-15; Mr 4,12; Lk 8,10). Zato torej ne poslušajo, da bi se jim ne bilo treba spreobrniti, ne spremeniti mišljenja in življenja, ne se odpovedati strastem in poželenjem. Ostati hočejo v svojih grehah, zato si zatiskajo ušesa in kričijo, da ne bi slišali resnice in bi se jim vest ne vzbudila.

Kristus je ustanovil svojo Cerkev, da pod vodstvom Svetega Duha uči njegov nauk vse narode in vse rodove do konca sveta (prim. Mt 28,18-20; Mr 16,15; Lk 24,47; Apd 1,8). Vsem, ki imajo v Cerkvi dolžnost pridigovati in učiti, velja beseda svetega Pavla: »*Oznanjuj besedo, vztrajaj, bodi prilično ali neprilično; prepričaj, svari, opominjaj z vsem potrpljenjem in učenjem*« (2 Tim 4,2). Prvo, kar

je Jezus učil, je bil odločen poziv: »*Delajte pokoro, spreobrnite se, spremenite svoje mišljenje!*« (prim. Mt 4,17; Mr 1,15). Takih pridig pa marsikdo ne mara poslušati. Bi še nekako prenašali pridige, ki bi na mičen in zanimiv način pripovedale razne zgodbe iz Svetega pisma samo za čehljanje ušes (2Tim 4,3), pa ničesar ne zahtevale od poslušavcev, ki bi po pridigi živeli dalje v svojih napakah in grehah in bili kristjani samo po imenu, ne pa tudi po življenju. Jezus je ukazal svoji Cerkvi drugače: »*Učite jih spolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal!*« (Mt 23, 20). Nič ne izpustiti, vse zapovedi, vsa navodila; ne samo prijetne resnice, ampak tudi neprijetne, resne in pretresljive, ki govorijo o natančni božji pravičnosti.

Kako ravnajo nespametno in samim sebi škodljivo tisti, ki ne zahajajo k pridigam, morda zunaj

cerkve čakajo, da pridiga mine. Enako nespameten je, kdor ničesar verskega ne čita. Dandanes se more tudi z verskimi časopisi in knjigami poučiti, kdor le hoče. Pa tudi tega ne storijo. Ker se pač nočejo odpovedati grešnemu življenju, ena ali druga strast ali grešna navada ima takega človeka ujetega in hudobni duh ga ne izpusti več. Navada je železna srajca, ki je ni mogoče brez bolečin sleči, a z milostjo je tudi to mogoče vsakomur, če le milost sprejme in jo porablja.

Sv. Marko pripoveduje v devetem poglavju svojega evangelija, kako je Jezus ozdravil mladega fanta, ki je bil obseden od hudobnega duha, ki ga je

naredil nemega in gluhega (Mr 9,14-29; Mt 17,14-21; Lk 9,37-43). Jezus je zapovedal nečistemu duhu in mu rekel: »Nemi in gluhi duh, jaz ti velim, pojdi iz njega in ne vračaj se več vanj!« (Mr 9,26). In hudobec je fanta za zmerom zapustil, da je fant prav slišal in govoril. Jezus ima še vedno enako moč nad hudobnimi duhovi. Prosimo ga za tiste, ki so gluhi za božjo besedo, naj izžene iz njih gluhega hudiča, da bodo imeli zdrava ušesa, prosta za poslušanje tega, kar nas Jezus po svoji Cerkvi uči. S tako molitvijo bomo obenem tudi sebi sprosili dar ostrega sluha, da bomo vsako božjo resnico radi poslušali in pravilno razumeli.

SVETNIKI V MESECU

ŠTIRIDESET MUČENCEV IZ SEBASTE

10. marec

SILVESTER ČUK

Že v 3. stoletju je bilo mnogo mučencev tudi med vojaki. Ko je bila pod cesarjem Konstantinom (leta 313) krščanska vera državno priznana - in sicer najprej v vojski! - je bilo seveda naravno, da so bili v cesarskih četah tudi krščanski vojaki. Na Zahodu je vse lepo teklo, na Vzhodu pa je bil Konstantinov sovladar Licinij sprva do kristjanov strpen in celo dobrohoten, ko pa se je s Konstantinom sprl, je začel kristjane preganjati. Pregarjanje se je začelo okrog leta 320. Kristjane je imel za Konstantinove zaveznike in potemtakem za svoje sovražnike. Najprej se je lotil »čistke« na svojem dvoru in v vojski. V Kapadokiji je dal razglasiti odlok, po katerem se mora vsak kristjan pod smrtno kaznijo odreči svoji veri. Ta odlok je Agrikolaj, cesarski namestnik v Kapadokiji in Mali Armeniji, posredoval vsem, ki so služili v cesarski vojski.

Na podlagi tega odloka je bilo obsojenih na smrt štirideset vojakov

sloveče dvanajste rimske legije, ki je veljala za elitno. V njej so služili predvsem domačini iz Kapadokije in Armenije, nekaž vojakov pa je bilo iz drugih delov cesarstva. Legendarni opis smrti štiridesetih mučencev pripoveduje, da je namestnik Agrikolaj sam prišel k »bliskoviti legiji«, da spolni cesarjev ukaz. Tedaj je štirideset vojakov stopilo iz vrste in vsi so neustrašeno priznali, da so kristjani in da jih nobena muka

kakršne koli muke.«

Odvledli so jih v ječo, čez teden dni pa jih je zasliševal rhovni poveljnik čet Lisias. Ko jih ni mogel ne omajati ne ostrašiti, si je zanje izmislil nenavadno kruto smrt. V Armeniji je marca še zelo ostra zima, zato jih je obsodil, naj počasi umirajo zaradi zmrznjenja. Odvzeli so jim vso obleko in jih postavili na zamrznjen ribnik znotraj mestnega obzidja. Bil je peklenški mraz in pihal je leden

ne bo odvrnila od Kristusa. Ohranila se nam je njihova oporo-ka ter govori cerkvenih očetov Bazilija Velikega, Gregorja iz Nise, Janeza Krizostoma, v katerih poveličujejo junaštvo teh vojakov.

Mučeništvo so pretrpeli v Sebasti (danes Sivas v Turčiji). Namestnik jih je najprej skušal pripraviti k odpadu od vere s tem, da jim je obljubljal odlikovanja, povišanja, denarne nagrade, toda vojaki so odvrnili: »Kaj nam hočeš dati takega, kar bi moglo nadomestiti ono, kar nam hočeš vzeti? Predlagati nas hočeš v odlikovanje cesarju, izneveriti pa njemu, ki je resnično vladar... Mi preziramo ta svet. Iz ljubezni do Boga smo pripravljene pretrpeti

KAJ JE APOSTOLSTVO MOLITVE?

p. JAKOB ŽIBERT

veter. Blizu ribnika je bilo kopališče s toplo vodo za tiste, ki bi si morda premislili. Eden je to res storil, vendar je umrl brž ko je prišel na toplo. Namesto njega je stekel na led vojak, ki je stražil kopališki dom, tako da je bilo junaških pričevalcev spet štirideset. Naslednje jutro je prišel sodnik in ukazal, naj še živim polomijo roke in noge, jih sežgo na grmadi, pepel pa potresejo v reko. Tako kristjani niso mogli izpolniti oporoke štiridesetih mučencev, naj ji pokopljejo v skupnem grobu.

Češčenje štiridesetih mučencev iz Sebaste se je na Vzhodu hitro razširilo, na Zahod pa je njihovo češčenje prinesel škof Gavdencij iz Briksije, ki je obiskal vzhodne kraje. Njihov spomin se v rimski Cerkvi obhaja 10. marca. Po kmečki veri je god štiridesetih mučencev vremenski mejnik: vreme tega dne drži »štirideset dni«. »Če štiridesetih mučenikov dan ni lepo, tudi štirideset dni potem ne bo.« Niko Kuret k temu pripominja, da je pregovor pač treba razumeti tako, da se po dolgoletnih skušnjah vreme, kakršno se naredi proti sredini marca, rado nekaj časa drži.

Molitev sv. Tomaža Akvinskega

Tomaž Akvinski, ki mu za poučevanje ni manjkalo pameti, je v svoji molitvi prosil tudi tole:

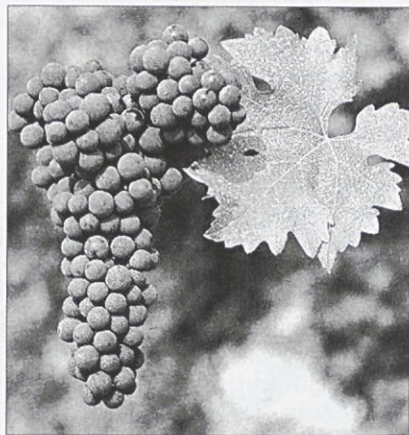
Razlij na moje ustnice milino svojega blagoslova /.../, daj mi bister razum, dober spomin, pravi način in lahkoto pri učenju, dar globoke razlage in všečno zgovornost; na začetku me pouči, pri nadaljevanju vodi in konec dovrši ti, ki si pravi Bog in pravi človek.

Apostolstvo molitve ni pravo društvo, nima natančno določenih pravil, ampak je predvsem duh, ki ude združuje v občestvo. Kaj je in v čem obstoji, se razbere že iz njegovega imena: »Apostolstvo molitve«.

1. Beseda »apostolstvo« izraža apostolskega duha, misijonsko zavzetost, ki naj prepoji vse duhovne napore, molitve, dejanja, trpljenje, da, vse življenje. Vse delovanje bo di namreč naravnano na širjenje božjega kraljestva. Posamezniki naj ne skrbijo le za lastno posvečenje in zveličanje; kot udje mističnega telesa Kristusovega naj se trudijo tudi za blaginjo vsega občestva, za blaginjo Cerkve, za zveličanje vseh ljudi. Tako bodo pravi apostoli. Naj jim bodo pri srcu odrešenje vseh ljudi, vse potrebe Cerkve.

To trajno apostolsko usmeritev, to apostolsko gorečnost ali zavzetost naj vsakdo nenehno goji v žarečem ognjišču ljubezni do bližnjega, v Odrešenikovem Srcu. Apostolstvo molitve sloni na lepi in učinkoviti resnici o našem utelešenju v Kristusa. Prav iz te resnice sledi potreba apostolskega udejstvovanja, ki obvezuje vse ude skrivnostnega Kristusovega telesa. Kdor je Kristusov, mora biti apostol, kajti vsi udje se morajo truditi za blaginjo vsega telesa.

2. Beseda »molitve« izraža duha pobožnosti, združenja z Bogom. Spodbuja nas, da radi molimo in obenem vsa dejanja, bolečine, spreminjamo v molitev in jih tako posvečujemo. Kliče nam v spomin, da so vse naše molitve in dela, molitve in dela Jezusa Kristusa, ker smo vanj utelešeni; zato so mnogo vredne. Kot udje Kristusovega mističnega telesa živimo v Kristusu in njegovi milosti. Zato nam on navdihuje apostolske težnje. Tako poveljano molitev, združeni z vsemi udi Apostolske molitve, darujemo Bogu v apostolske namene, v namene, za katere on nenehno posreduje pri Očetu in se zanje daruje na oltar-

jih. Takega duha zedinjenja z Bogom želi Apostolstvo molitve vlti vsem apostolskim gibanjem in podvigom. Zato je vir duhovne pozitivitve, nekako duša zunanjega apostolata, kateremu daje uspešnost.

Navedeni dvojni duh je lasten Apostolstvu molitve. Ta torej daje raznim dušnopastirskim podvigom večjo učinkovitost, povezuje razna združenja, da bi bolj gotovo dosegla velike apostolske namene. Varuje jih, da bi ne izgubila nadnaravnega duha in bi se ne izgubila zgolj v zunanostih.

Kdo je torej ud Apostolstva molitve? Tisti, ki si kot ud mističnega telesa Kristusovega prisvoji Zveličarjeve namene, želje, naklepe; da bi se ta povsem uresničila, velikodušno daruje svoje molitve, dela in trpljenje. Tako vrši v prvi vrsti notranji apostolat molitve in žrtve, iz katerega ves zunanji apostolat dobiva uspešnost.

Apostolstvo molitve torej človeka oblikuje, vzgaja, da je kristjan in da kot kristjan deluje. Navaja ga, da z vsakdanjim darovanjem in z daritvijo sv. maše resnično vedno živi vzvišen poklic k duhovništvu vseh vernikov, ki ga je prejel pri krstu in je bil v njem potrjen pri birmi. Ta poklic ga napravlja za apostola, za odrešenika in posvečevalca sveta.

Nameni Apostolata molitve

ZA MAREC

SPLOŠNI NAMEN: Da bi vodili svetovno gospodarstvo po merilih pravičnosti in nepristranskosti in upoštevali resnične potrebe narodov, zlasti najrevnejših.

Resna finančna kriza, ki je izbruhnila v drugi polovici leta 2007, je kričeč in tragičen dokaz za nezanesljivost temeljev, na katerih stoji celotna finančna struktura svetovnega gospodarstva. Kriza se je ustvarila v ozračju pretiranega optimizma, v sistemu, ki je vzdrževal iluzijo nenehne rasti. Posledice neodgovornega upravljanja s sredstvi, tveganih in brezvestnih spekulacij ter nebrzdanih ambicij in pohlepa manjšine danes nosi ves svet, najvišjo ceno pa plačujejo reveži, ki ne morejo odplačati dolgov, milijoni brezposelnih, ljudje, ki so se čez noč znašli na cesti.

Resnični razlog za nastalo situacijo pa niso samo tehnične pomanjkljivosti ali neobvladljivost finančnega sistema, temveč gre za posledico globoke moralne krize. Do današnjega stanja je človeštvo prignal pohlep, ambicije in zakon najmočnejšega. Kriza vrednot se kaže na vseh področjih življenja. Niso odpovedale samo banke. Porušeno je vsako zaupanje, ki sploh omogoča odnose, tako do institucij kot do ljudi. Zato je edina prava pot rešitve v moralni prenovi najširšega obsega, tako v gospodarskih odnosih kot v celotni družbi. To je tudi temeljna misel papeževega molitvenega namena za ta mesec. Kriza pomeni nevarnost, a je hkrati tudi priložnost, da razvijemo nove modele sobivanja in alternativne, pravičnejše oblike gospodarstva, ki bi spoštovale dostojanstvo in neodtujljive pravice vsakega človeka. Ne moremo več pristajati na žaljivo neenakost med visoko stopnjo potrošnje bogatih in bednim, človeka nevrednim položajem revežev, ki postaja iz dneva v dan hujši in bolj tragičen, če gre

za posameznike ali cele dežele. Dobiček naj bo sad dela in usmerjen v proizvodnjo dobrin (materialne in drugačne narave), ne smemo pa njegove vrednosti absolutizirati in dovoliti, da si brezobzirno utira pot za ceno človeških žrtev.

MISIJONSKI NAMEN: Da bi bile Cerkve v Afriki znamenje in orodje sprave in pravičnosti in vseh predelih afriške celine.

Pretteklo leto - od 4. do 25. oktobra - je Cerkev v Afriki obhajala tedne svoje notranje obnove, saj so v tem času v Rimu afriški škofje imeli vseafriško sinodo, katere glavni namen je bil prav vprašanje, ki ga omenja mesečni misijonski namen. Škofje so razmišljali o Cerkvi v Afriki, kjer naj bi bila njena občestva znamenje in orodje sprave in pravičnosti. Ali ni Jezus rekel, naj bodo njegovi učenci kot sol zemlje in luč sveta?

Sklepe vseafriške sinode je lažje napisati kot uresničevati, saj je Afrika polna nasprotij, nemirov in tudi vojn. Veliko je najrazličnejšega izkoriščanja neukih, ubogih, majhnih, poraženih. In vendar si globoko v srcih vsi želijo miru, ki je zgrajen na pravičnih odnosih. Tudi mnogi voditelji narodov zunaj Afrike se zavedajo, da Afrika nujno potrebuje pomoč. Razne redov-

niške družbe imajo delo v Afriki za svojo glavno misijonsko nalogo. V teh desetletjih se odloča, v katero smer bo krenila Afrika - na pot krščanstva ali islama, nevere ali poglobljenega iskanja Boga.

Poseben problem so begunci, ki zapuščajo afriško celino v upanju na boljši jutri predvsem v evropskih državah. Tudi pri nas v Sloveniji imamo Jezuitsko službo za begunce, ki si prizadeva za pomoč tem iskalcem boljšega življenja.

Pred nekaj meseci nas je obiskal jezuitski brat Jože Rovtar iz Zambije. Pripovedoval je, kako so že vsi profesorji v bogoslovju domači duhovniki, ki sicer prihajajo iz različnih plemen, vendar jih družijo isto prizadevanje za pravično, mirno in solidarno Zambijo, ki naj ima svoje mesto v družini narodov sveta.

SLOVENSKI NAMEN: Da bi se v postnem času potrudili za resnično spravo z Bogom, z bližnjim in s samim seboj, kar bi nas približalo tudi k narodni spravi.

Sprava je sad Božjega odpuščanja. V čem je bistvo sprave, nam je pokazal Kristus pred svojo smrtjo na križu. Kristus se je spravil s svojim nebeškim Očetom: »Oče, v tvoje roke izročam svojo dušo« (Lk 23,46). Spravil se je s seboj: »Dopolnjeno je« (Jn 19,30). In spravil se je s svetom: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo« (Lk 23,34).

Z odpuščanjem Bog človeku omogoči, da se spravi z njim. Sprava pomeni, da mu grehov več ne prišteva, ampak ga spet sprejme za svojega otroka, če le ta prizna svoje grehe in se jih kesa. Spravo z Bogom nam nazorno pokaže Jezus v priliki o izgubljenem sinu.

Ameriški trapist Thomas Merton opisuje v priliki *Mož in nje-*

Z VAMI VSE DNI (2)

FRANÇOIS X. NGUYEN VAN THUÂN (19)

gova senca človeka, ki je hotel ubežati svoji lastni senci. Začel je teči, toda pri vsakem koraku ga je senca spremljala. Tekel je še hitreje, a nič ni pomagalo. Senca ga ni zapustila. Tekel je vedno hitreje in hitreje, dokler se ni mrtev zgrudil na tla. Mož bi se svoje sence brez težav rešil, če bi stopil v senco kakega drevesa. A tega se žal ni spomnil. Človek se reši svojih lastnih kompleksov, strahov in agresij - svoje lastne sence, če stopi v senco drevesa življenja, kjer visi križani in vstali. V senci tega drevesa doseže spravo s samim seboj. Mnogi ljudje ne najdejo poti do tega izvora sprave in ostajajo ujeti v lastno senco.

Ko se človek spravi z Bogom in s samim seboj, spet najde svoje središče, se umiri in ni več v strahu za svoj lastni obstoj in svoje interese. Zato je tudi pripravljen stopiti v dialog z bližnjim in svetom. Sv. Pavel govori, da nam je Bog, »ki nas je po Kristusu s seboj spravil ... dal službo sprave« (2 Kor 5,18). Kristjan je torej poslan, da omogoča spravo v okolju, kjer živi in na ta način gradi nove medčloveške odnose.

p. Jože Pucelj

POZNAM TE

Gospod, slišal sem tvojo besedo.

K tebi se obračam, ki si mi govoril v tišini.

Tebe prosim, naj spoznam, kje v globini je temelj mojega bitja.

Skloni se k meni, daj mi spoznanje.

Naj dar tvoje bližine dajem tudi svojim sestram in bratom.

Tvoj Duh naj bo pri meni, da bom po njem oznanjal svojo vero.

Dal mi je luč in življenje.

Hvaljen bodi, Gospod.

(Molitev iz 3. stoletja)

V živetem bratstvu

Toda kako narediti vidno stalno navzočnost Vstalega?

Ko so se po padcu berlinskega zidu zbrali škofje na prvem posebnem zasedanju škofovske sinode za Evropo in so se spraševali o novi evangelizaciji celine, je neki madžarski redovnik poudaril, da je edino Sveto pismo, ki ga berejo tako imenovani 'oddaljeni', življenje kristjanov. In dodati bi mogli: mi, naše življenje, to je edina eharistija, s katero se hrani nekrščanski svet.

Po milosti krsta in posebej po eharistiji smo včlenjeni v Kristusa, vendar pa se Jezusova navzočnost v Cerkvi razodeva in začenja delovati v vsakodnevnem bivanju prav v živetem bratstvu.

V tišini morejo dva ali trije verniki v medsebojni ljubezni pričevati, kaj sestavlja njihovo globinsko istovetnost: biti Cerkev v skrbi za najslabotnejše, v bratskem opominjanju, v molitvi v edinosti, v brezmejnem odpuščanju. Sveti Pavel pravi: »Živite v ljubezni, kakor je tudi Kristus vzljudil nas in je daroval sam sebe za nas kot blago dišečo daritev in žrtev Bogu« (Ef 5,2).

To usmeritev spet najdemo v 'misijskarskem naročilu četrtega evangelija': »Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, če boste med seboj imeli ljubezen« (Jn 13,35). Kjer je medsebojna ljubezen, tam je videti Kristusa. In mera medsebojne ljubezni je: »Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da dá življenje za svoje prijatelje« (Jn 15,13). Upravičeno torej *Instrumentum laboris*, delovno gradivo nedavnega drugega posebnega zasedanja škofovske sinode za Evropo, trdi: »Če je eharistija največja navzočnost vstalega Gospoda, je medsebojna ljubezen, ki jo živimo z evangelijsko korenitostjo,

najbolj presevajajoča navzočnost, ki najbolj nagovarja in kliče k verovanju« (št. 45). »Ubi caritas est vera, Deus ibi est. - Kjer je resnična ljubezen, tam je Bog,« pravi stara himna.

Povsod žive celice

V moji deželi sta pred perestrojko (*Doi Mói*) v vsaki od škofij Langson in Bac Ninh na severu Vietnama ostala samo dva duhovnika in tudi ta dva nista mogla svobodno zapustiti svojega bivališča. Kardinal Joseph Trinh Nhu Khue pripoveduje: »Majhne skupine dveh ali več ljudi so v vsakdanjosti živele evangelij in si na vse načine pomagale; in v medsebojnem podarjanju so izkušale navzočnost njega, ki je dejal: 'Zaupajte! Jaz sem svet premagal' (Jn 16,33).«

Predvsem po zaslugi teh majhnih skupin, ki so v vsakdnjem življenju izkušale Kristusovo navzočnost in pričevale zanjo, je Cerkev v moji deželi preživela. Povsod je bilo namreč mogoče ugotoviti to Kristusovo navzočnost. Tudi med dvema kristjanoma, ki sta se srečala na trgu, ali med dvema človekoma,

ki sta delala drug ob drugem v prevzgojnem taborišču. Ni si bilo treba govoriti. Niso bile potrebne posebne okoliščine. Zadoščalo je združiti se »v njegovem imenu«, se pravi v njegovi ljubezni. In izkusiti je bilo navzočnost Vstalega, ki je razsvetljeval in tolažil.

V Kristusovi navzočnosti sredi med nami smo mogli najti upanje: tisto upanje, ki »ne osramoti« (prim. Rim 5,5). In po tem upanju smo izžarevali evangelij okrog sebe. Prav ko je zmanjkalo vsega, je Jezus spet hodil po poteh naše dežele. Stopil je iz tabernakljev in postal navzoč v šolah in v tovarnah, v uradih in v zaporih.

Kar je za nas razločilno

Jesus vivens in Ecclesia sua.
- Jezus, ki živi v svoji Cerkvi. In zastavlja se nam vprašanje: mar ni to velika luč predvsem za nas, ki živimo in delamo v rimski kuriji? Mar ni tukaj najti tega, kar more bolj kot vse drugo pripraviti srca za to, da nas bodo poslušala in ljubila? Brez pričevanja medsebojne ljubezni, brez žive navzočnosti Kristusa med nami - ne samo v naših cerkvah in kapelah, ampak v naših uradih - bi bilo naše delo kakor delo kakšnega podjetja.

V Vatikanu nas je okrog 3.500 sodelavcev. Kaj nas razločuje od katerega koli vladnega organizma? Religiozna opravila? Dejstvo, da se ukvarjamo s cerkvenimi zadevami? In kaj more dati moč našemu delovanju v svetu? »Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, če se ljubite med seboj!«

Seveda ta živa Kristusova navzočnost v medsebojni ljubezni zahteva veliko čistost in plemenitost namenov.

Sveti Janez Zlatousti opozarja: »Kaj torej? Mar nista dva ali niso trije zbrani v njegovem imenu? So, vendar redko. (Jezus) namreč ne govori preprosto o (snovnem) sestajanju (...). Kar pravi, pomeni tole: če ima kdo mene za glavni vzrok svoje ljubezni do bližnjega, bom z njim (...). Danes pa vidimo, da ima večina ljudi druge nagibe za svoje prijateljstvo: nekdo ljubi, ker je ljub-

ljen; drugi, ker je bil počaščen; spet drugi, ker mu je to koristilo (...). Toda težko je najti koga, ki bi ljubil zaradi Kristusa, kakor je treba ljubiti bližnjega (...). Kdor ljubi tako (...), četudi ga sovražijo, žalijo, mu grozijo s smrtjo, še naprej ljubi (...). Kajti tako je Kristus ljubil sovražnike (...) z največjo ljubeznijo.«

In spet Janez Zlatousti postavlja pred nas zgled Petra in Janeza po pripovedi v Apd 3,1: »Skušaj se naučiti, kako velika je bila njuna ljubezen, njuna sloga in njuno soglasje: kako sta si vse povedala in sta vse delala povezana z vezjo prijateljstva v skladu z Bogom in kako sta razodevala skupnost pri mizi, molitvi, pri hoji in vsakem drugem dejanju.« »Peter in Janez,« tako sklene Janez Zlatousti, »sta bila takšna (to je zedinjena) in sta imela Jezusa v sredi (Iesum in medio habebant). Razumeš, kako pomembno je, da smo zedinjeni?«

To, kar je več vredno

Krščanska poklicanost je živeti edinstvo.

Krščanska skupnost, zedinjena v medsebojni ljubezni, je sedanji kraj, kjer Jezus postaja viden.

Krščanska novost se razodeva tam, kjer sta dva ali so trije zedinjeni deležni navzočnosti vstalega Kristusa.

Prosimo za milost, predragi bratje, da bi nas ta jubilej napolnil z novo ljubeznijo, s prenovljeno složnostjo in prijateljstvom ter z veliko potrpežljivostjo, da bi sredi med nami zasijala Kristusova navzočnost!

»Če smo zedinjeni, je Jezus med nami. In to je vrednota. To je vredno več kot kateri koli drugi zaklad, ki ga more imeti naše srce: več kakor mati, oče, bratje, otroci. Vredno je več kakor hiša, delo, lastnina; več kakor umetniška dela velikega mesta, kakršno je Rim. Jezus med nami velja več kakor veličastni spomeniki, razkošni mavzoleji, ves sijaj Vatikana: več kakor naša duša!«

Pred mnogimi leti je sveti oče Pavel VI. ob pogovoru s Chiaro Lubich prav v tem videl resnično bogastvo Cerkve.

Dalje prihodnjič
Iz knjige Pričevalci upanja

Podaril ti bom še večje milosti

(2)

Mati prednica mi je rekla, da bova naslednji dan obe potovali v Józefinek, jaz pa bom imela priložnost pogovarjati se z vrhovno predstojnico. Zelo sem se tega razveselila. Mati vrhovna predstojnica je bila kot vedno polna dobrote, miru in božjega Duha. Dolgo sem se z njo pogovarjala. Bili sva pri popoldanskem bogoslužju. Bile so pe-te litanije presvetega Srca Jezusovega. Gospod Jezus je bil izpostavljen v monštranci.

Malo zatem sem videla malega Gospoda Jezusa, ki je stopil iz hostije in počival na mojih rokah. To je trajalo le trenutek; zelo veliko veselje je preplavljalo mojo dušo. Dete Jezus je bil videti prav tak kakor v trenutku, ko sva v kapelo stopili z materjo prednico – mojo nekdanjo učiteljico – Marijo Jožefo.

Naslednji dan sem bila že v ljubljennem Vilnu. Bila sem zelo srečna, da sem spet v svojem samostanu. Zdelo se mi je, kot da

sem drugič vstopila vanj. Nisem se mogla dovolj naveseliti tišine in molka, kjer se duša lažje potopi v Boga. Vsi ji pri tem pomagajo in nihče je ne ovira.

Postni čas

Ko se poglabljam v bridko Gospodovo trpljenje, pogosto vidim med češčenjem Gospoda Jezusa v taki podobi: po bičanju so rablji vzeli Gospoda in strgali z njega oblačila, ki so se že sprijela z ranami. Pri slačenju so se njegove rane obnovile, tedaj pa so vrgli na Gospoda umazan in raztrgan rdeč plašč, na sveže Gospodove rane. Plašč je le na nekaterih mestih segal do kolen. Gospodu so ukazali sestri na kos bruna, medtem so s spleteno trnovo krono obdali sveto glavo in mu dali trst v roko. Zasmehovali so ga in se mu klanjali kakor kakšnemu kralju. Pljuvali so v njegovo obličje, drugi so mu vzeli trst in ga bili po glavi. Spet drugi so mu s pestmi zadajali bolečine, drugi so mu zakrivali obraz in ga s pestmi bili: Jezus je vse tiho prenašal. Kdo ga razume - njegovo bolečino? Jezus je gledal v tla. Začutila sem, kaj se je takrat dogajalo v predobrem Srcu Jezusovem. Naj vsakdo premišljuje, kaj je Jezus trpel v tem trenutku. Kakor za stavo so sramotili Gospoda. Premišljevala sem, odkod takšna zloba v človeku; to povzroča samo greh. Srečala sta se ljubezen in greh.

Ko sem bila z neko sestro v nekem svetišču pri sveti maši, sem začutila božjo veličino in vzvišenost. Čutila sem, da je to božje svetišče prežeto z Bogom. Njegova veličina me je prevzela. Čeprav me je plašila, me je napolnjevala z mirom in veseljem. Spoznala sem, da se nič ne more upirati njegovi volji. O ko bi vsi ljudje (vedeli), kdo prebiva v naših svetiščih, bi na teh svetih mestih ne bilo toliko žalitev in pomanjkljivega spoštovanja.

O večna in nepojmljiva ljubezen, prosim te za eno samo milost. Z nebeško svetlobo razsvetli moj razum; daj mi spoznati in ceniti vse stvari po njihovi vrednosti. Največje veselje moje duše je, ko spoznavam resnico.

21.3.1935. Med sveto mašo v svoji duši pogosto vidim Gospoda. Čutim njegovo navzočnost, ki me popolnoma prevzema. Čutim njegov božji pogled; veliko se z njim pogovarjam, ne da bi spregovorila besedo. Vem, kaj želi njegovo božje Srce, in vedno izpolnjujem to, kar mu je bolj všeč. Ljubim do norosti in čutim, da me Bog ljubi. V teh trenutkih, ko se v globini notranjosti srečujem z Bogom, sem tako srečna, da tega ne morem povedati. To so kratki trenutki, saj duša tega ne bi mogla dlje prenesti - morala bi se ločiti od telesa.

Čeprav so ti trenutki zelo kratki, ostaja njihova moč, podarjena duši, prisotna še dolgo časa. Brez najmanjšega truda čutim globoko zbranost, ki me v takšnih trenutkih objema. Ne zmanjšuje se, čeprav govorim z ljudmi, in ne moti me pri opravljanju dolžnosti. Čutim njeno stalno navzočnost, brez vsakršnega naprezanja duše čutim, da sem z Bogom tako tesno povezana kakor kapljica vode z oceanom.

Ta četrtek sem to milost začutila na koncu jutranje molitve. Trajala je izredno dolgo, ves čas svete maše, in mislila sem, da bom umrla od veselja. V teh trenutkih

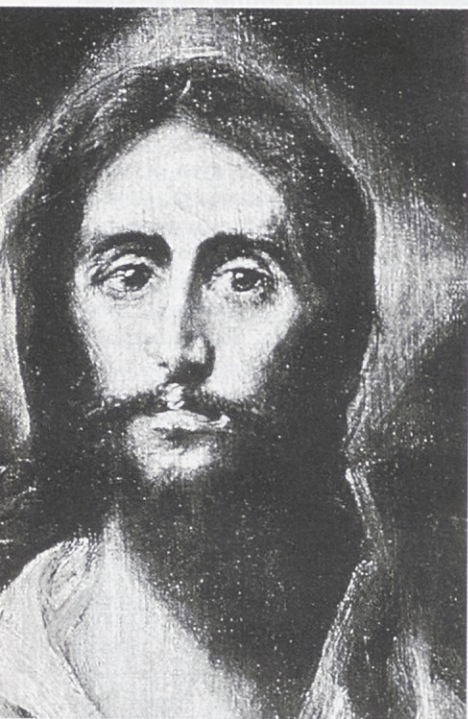
bolj spoznavam Boga in njegove lastnosti, pa tudi samo sebe in svojo revščino. Čudim se, kako se Bog sklanja k tako ubogi duši, kot je moja. Po sveti maši sem se čutila potopljena v Boga in v globini svojega srca sem se zavedala vsakega njegovega pogleda.

Okrog poldneva sem za trenutek stopila v kapelo in spet je v mojem srcu utripala moč milosti. Medtem ko sem bila potopljena v zbranost, je satan zgrabil cvetlični lonček in ga besno, z vso močjo vrgel na tla. Videla sem vso njegovo zagrizenost in ljubosumje. V kapeli ni bilo nikogar, zato sem vstala od molitve, pobrala črepinje, presadila rožo ter jo hotela hitro postaviti na svoje mesto, preden kdo pride v kapelo. To mi ni uspelo, ker so vstopile mati prednica, sestra zakristanka in še druge sestre. Mati prednica se je čudila, da sem nekaj premikala po oltarju, da je padel cvetlični lonček. Sestra zakristanka ni skrivala svojega nezadovoljstva, jaz pa ji nisem poskušala ničesar pojasnjevati ali opravičevati. Zvečer pa sem bila zelo izčrpana in nisem mogla opravljati molitvene ure. Poprosila sem mater prednico za dovoljenje, da bi smela prej iti k počitku. Takoj sem zaspala. Vendar se je satan okrog enajste ure zaletel v mojo posteljo. Takoj sem se zbudila in sem začela mirno moliti k svojemu angelu varuhu. Tedaj sem zagledala duše, ki trpijo v vicah. Njihove podobe so bile kot sence, a med njimi sem videla veliko satanov. Eden izmed njih si je prizadeval, da bi me napadel. V podobi mačke je skočil na moje ležišče in mi legel na noge. Bil je težak kakor več pudov.

Ves ta čas sem molila rožni venec. Proti jutru so podobe izginile in lahko sem zaspala. Ko sem zjutraj prišla v kapelo, sem zaslišala glas v svoji duši: **Z menoj si združena, ne boj se ničesar. Vedi pa, moj otrok, da te satan sovraži. Čeprav sovraži vsakega človeka, posebej gori v sovraštvu do tebe, ker si njegovi oblasti iztrgala veliko duš.**

Dalje prihodnjč

KRIZA VERE

Veliki prazniki, ki so sledili Binkoštim – Sveta Trojica, sv. Rešnje telo in Srce Jezusovo – so dali papežu Benediktu XVI. priložnost, da se je dotaknil nekaterih točk, ki danes v živo zadevajo krščansko vero in ki kažejo na nekatere vidike vere, ki jo doživlja krščanski svet.

Papež je pred kratkim govoril o skrivnosti Svete Trojice, ki je bistvena za krščanstvo in ki jo loči od vseh drugih verstev sveta, predvsem tudi od judovske in islamske vere. Po tem uvodu se je papež obrnil na tam prisotne duhovnike in jih povabil, da svoje duhovniško življenje in delovanje živijo kot žrtev za odrešenje sveta. Vsak dan prejmemo od telesa in krvi Jezusa velike nagibe, ki naj nam pomagajo, da ostajamo vredni Kristusovi namestniki na zemlji in hkrati tudi priče Jezusovega veselja. To je tisto, kar verniki tudi pričakujejo od duhovnika. Veseli so npr., ko vidijo, da duhovniki radi obiskujejo Najsvetejše in v tihoti molijo zase in za ves svet. Tako, kot je delal sv. arški župnik, katerega se spomin-

jamo v duhovniškem letu, ki smo ga pred kratkim proglasili. Benedikt XVI. je tedaj prosil vse navzoče, naj bi ob tej priložnosti obnovili svojo vero v resnično pričujočnost Kristusa v Evharistiji. Ne smemo enostavno predpostavljati te vere. Obstaja namreč velika nevarnost, da se damo premagati vsakdanjim skrbem. Potem pa je papež poudaril, da je sedanja kriza - kriza vere. Ta se med drugim kaže, da mnogi verniki tajijo bistvene skrivnosti krščanske vere, kot so Sveta Trojica, učlovečenje Božjega Sina, odrešilni pomen Kristusove smrti in njegovega vstajenja in celo v neveri in dvomu v posmrtno življenje.

Kot majhen zgled tega dejstva naj podam nekaj podatkov iz ankete, ki jo je izvedla pred nedavnim neka priznana francoska revija. Ta je ugotovila, da samo 13% katoličanov veruje v Kristusovo vstajenje in da samo 19% katoličanov veruje, da bodo vstali s Kristusom. 7% vprašanih veruje v neko reinkarnacijo na zemlji. Od 40% katoličanov samo 33% veruje, da je nekaj po smrti - ne pa kaj. Torej od 61% praktičnih katoličanov veruje v vstajenje mrtvih le 21%. Medtem ko se 24% vprašanih katoličanov ne zanima za vprašanje, če je kaj in kaj je po smrti.

Kriza vere ima za posledice zmanjšanje aktivnega verskega življenja in rednega prejemanja zakramentov in celo obiskovanja sv. maše. Za zgled tega naj navedem, kaj se dogaja v provinci Quebec v Kanadi, ki je bila zibelka katolištva v Kanadi in ki je imela v svoji zgodovini veliko število mučencev, ki so s svojo lastno krvjo dali zgled junaškega krščanstva. Danes na žalost iz tega misijonskega in kulturnega dela ne ostane veliko več. Po poročilu oddajne Radio postaje Ville Marie ni redko videti po cestah številnih mest v tej provinci lepakov z napisom: »Cerkve na prodaj.« Precej cerkva pa je že bilo spremenjenih v drugačne vrste lokalov. Naj povem za zgled, da je v sami montrealški nadškofiji v zadnjih 10 letih bilo spremenjenih nekako 30 cerkva v lokale z

različnimi nameni. Nekatere škofije so bile celo primorane, da so prodale ali dajale v najem, ker jih je vedno manj vernikov obiskovalo ali ker jih škofije niso mogle vzdrževati. In še ena pomembna številka, danes je v provinci Quebec komaj še 5% ljudi, ki prakticirajo svojo katoliško vero, v primeri z 80 % iz leta 1960. Gre torej za sekularizacijo katoliškega življenja, ki se je hitro širila od leta 2000 naprej in je s tem postala eden od najvidnejših zgledov postopne sekularizacije verskega življenja.

Za kaj mora Cerkev v teh razmerah posebej skrbeti? Mnogo se dela in organizira v Cerkvi, kot protiutež tega, kar se v njej dogaja. Naj omenim le Seminar cerkvenih gibanj, ki je leta 2008 organiziral papeški svet za laike. Šlo je za študijske dneve škofov, kako poživeti širjenje krščanske vere in jo predstaviti kot odgovor - božji in človeški - na najtežje probleme današnjega sveta. V tej zvezi se mi zdi primerno spomniti na pismo *Iskalcem Boga*, ki ga je izdelala italijanska škofovska konferenca na pobudo Vatikanske Komisije za Cerkevni nauk. To pismo hoče pomagati tistim, ki iščejo odgovora na najgloblja vprašanja človeškega življenja. Vzbudilo bi rado zanimanje za vero tudi tistim, ki še ne verujejo, ki pa čutijo globino in potrebo vprašanj o Bogu in o smislu človeškega življenja. Pismo je razdeljeno na tri dele. 1) Vabilo k iskanju odgovorov na vprašanja, ki so večini ljudem skupna. 2) Poskus, kako pomagati tistim, ki nevede iščejo Boga in Kristusa in 3) Pričevanje razuma, zaupanja, ki v neki meri živi v nas vseh.

Okrajšani povzetek je iz znane rimske katoliške revije La Civiltà Cattolica.

Prevedel p. Lojze Kukovica

**Naše življenje
je prvi evangelij**

(kardinal Joseph Cardijn)

Vprašujete ODGOVARJAMO

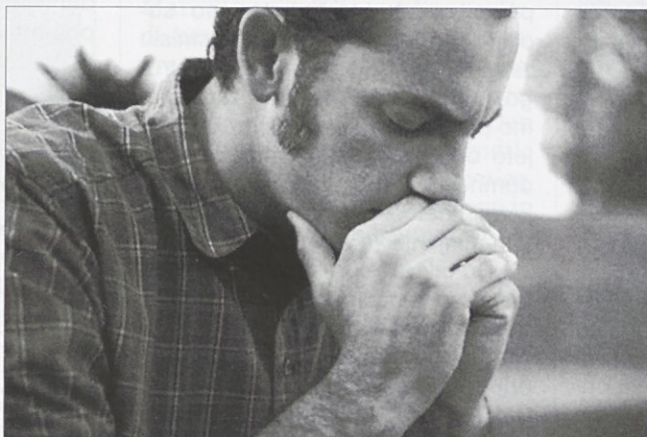
LOJZE KUKOVICA

1 - Življenje nekaterih kristjanov, ne samo laikov, ampak tudi duhovnikov in redovnikov, ki veliko delajo v apostolatu, dajejo videz, kot da morajo na ta način nadoknaditi pomanjkanje nauka in vere. Kaj na to odgovoriti?

Krščanska resnica je Kristus, ki je sam na sebi resnica in življenje; a njegova resnica je takšna, da ne potrebuje nobenega dopolnila od zunaj, da postane življenje, ker je sama po sebi življenje. A je življenje, ker je resnica, in je resnica, ker je Božji sin. Zato je sam mogel reči: »Besede, ki vam jih jaz govorim, so duh in življenje« (Jn 5,63). So besede, ki so same po sebi sile duhovnega življenja, milosti in ljubezni. Če torej v svojem življenju najdemo negotovosti, slabosti in izdajstva tiste krščanske vere, ki jo sicer izpovedujemo, to verjetno pomeni, da ta naša vera ni takšna, kot bi morala biti. Kjer manjkajo dobra dela, tam redno manjka vera ali pa je slabotna. Dela morejo postati znak, če je naša vera res prava in avtentična, kot nas uči sv. Jakob, ko piše, da če naša vera nima del, je sama v sebi mrtva.

In če se naprej vprašamo, v čem obstaja življenje, najdemo odgovor na to vprašanje pri Jezusu samem, ko pravi: to je večno življenje, da poznamo tebe in katerega si ti postal, Jezusa Kristusa. In to spoznanje se nam pa da po veri. Tako pravi sam Jezus: »Če boste ostali zvesti mojim besedam, boste spoznali resnico in resnica vas bo naredila svobodne.« Odločilno za naše krščansko življenje je torej vera. Korenina vsega krščanskega

nauka. Zato po pravici Cerkev molli na tretjo nedeljo po Veliki noči: »O, Bog, ki zato, da bi privedel nazaj k pravičnosti grešnike, jim daješ znova luč svoje resnice ...« To pomeni, da gre povratek k življenju milosti po luči resnice, z drugo besedo po luči vere. To se pravi tudi, da se mora kristjan v svojem življenju dati voditi od tega, kar ga uči vera. Če se tega pravila v svojem krščanskem življenju ne držimo, potem bomo lahko svoje življenje smatrali za krščansko, a to v resnici ne bo. Ali pa bo le bolj v namenih in na videz, ne pa v resnici.

2 - V Svetem pismu je rečeno, da Bog uslišuje vse naše prošnje, če so naslovljene Nanj. »Karkoli boste Očeta prosili v mojem imenu, vam bo dal.« Jan 16-24

Večkrat sem prosil stvari, ki sem mislil, da so dobre, pa nisem bil uslišan. Kako se to razlaga, da kljub Jezusovi obljubi, večkrat nisem bil uslišan.

Tudi molitev, še posebno prosilna molitev, ne sme biti dejanje egoizma in iskanja osebne koristi, ampak mora postati dejanje ljubezni, v kolikor morajo biti želje naše duše v skla-

du z božjo voljo. Kar pa ni v skladu z božjo voljo, moram ostati miren in Bogu vdan, kadar moja molitev ni bila uslišana. Bog je vedno Oče in vsak od nas počiva mirno in zaupno v Njegovih rokah. Naše molitve so vedno uslišane, vendar na drug način kakor smo si mi predstavljali. Tudi tedaj, ko moj razum ne uvidi in moje želje niso uslišane, moramo z vero sprejeti Božjo voljo. Ne vemo in ne smemo dvomiti o Očetovi ljubezni, nam zagotavlja Jezus. On ve, kaj potrebujemo, še predno Ga prosimo. Tudi za nas velja očitok, ki ga je Jezus naslovil na Zebedejeva sinova: »Ne vesta, kaj prosita!« (Mt 20-22) Kajti tudi mi, kakor nas opominja sv. Pavel, ne vemo, kaj naj Boga prosimo. In to se ne nanaša samo na večno življenje, ker ne vemo, če nam bo določena stvar v korist ali pa celo v škodo. V kolikor se nanaša na določene stvari, v odnosu do sedanjega časa v življenju, ne vemo, kaj nam bo v resnično veselje ali pa v žalost. Ne čudimo se torej, da še apostoli niso znali prav moliti. V poslovnem Jezusovem govoru je med tem, ko jim je zagotavljal, da bo njihova molitev vedno uslišana, takole dejal: »Do sedaj niste ničesar prosili Očeta v mojem imenu« (Jan 16-24). Čudno opozorilo tistim učencem, ki so bili z Jezusom že tri leta.

Morda tudi nam velja ta posvarilo. »Vi molite pa ničesar ne prejmete, ker molite slabo, da bi namreč zadostili svojim časnim željam« (Jakob 4-3). Morda smo tudi mi v stanju, v kakršnem so se nahajali apostoli. Toliko molitev smo že zmolili in prosili za kolikere milosti, pa Jezus tudi nam govori tele besede: »Do sedaj niste še ničesar prosili z razpoloženjem za molitev, ki naj bi bila uslišana.«

Po prosilni molitvi nam Jezus sam daje zgled, kako je treba moliti. Prosil je Očeta, naj mu odvzame grenki križ trpljenja. A je vse to prosil s popolno podvrženostjo Njegovi sveti volji: »Oče, naj gre

IZ LONDONA V RIM, NE DA BI ZAPUSTILI TEMZO

Mons. JOSÉ IGNACIO MUNILLA AGUIRE, škof v Palenci

Anglikanski nadškof, primas Angleške Cerkve Rowan Williams, in papež Benedikt XVI.

Sveti sedež je 20. oktobra objavil ustanovitev posebne cerkvene oblike za sprejem vseh anglikancev, ki so nedavno zaprosili vrnitev v Katoliško Cerkev. Govorimo o približno štiristo tisoč anglikanskih vernikov, okrog tisoč duhovnikov in nekaj desetnih škofov.

Ni prvič, da se je zgodil ta pojav množičnega spreobrnenja Anglikanske Cerkve v katolicizem. Vendar v tem primeru novica temelji na obliki, da je Sveti sedež sklenil sprejeti te spreobrnenjence in jim dovolil, da ohranijo del svojih cerkvenih in liturgičnih izročil. Ustanovil je kano nično strukturo, ki olajša pot vsem, ki bi se v bodoče želeli vrniti v 'Očetovo hišo'.

Vrednota tradicije – izročila

Ko je splošna Sinoda Anglikanske cerkve leta 1992 dovolila, da so

Dalje s prejšnje strani

mimo mene ta kelih, vendar naj se ne zgodi moja, ampak tvoja volja.

Tako nas uči Kristus moliti in zato je dal svojim apostolom zgled, ko jih je naučil svojo najlepšo molitev: *Oče naš* ... Delajmo tudi mi tako v življenju in bomo vedno uslišani.

lahko tudi ženske duhovnice, se je tudi v nekaterih delih naše Cerkve pojavila debata. Nekateri so sodili, da je katoliško načelo v smislu zaupane tradicije – izročila, prestrogo. Ni bilo pretirano trditi, da nimamo pravice spreminjati izročilo, pre-jeto od Kristususa? Ni bilo pretirano domnevati, da bi se sprememba nekaterih določenih tradicij sprevrgla v spreminjanje vere same?

Od takrat je preteklo sedemnajst let in splošna Sinoda Anglikanske Cerkve, ki je letos zborovala, je sklenila, da se v praksi lahko posveti v duhovnike osebe, ki se izjavljajo za homoseksualce in kot taki živijo v istospolnih zvezah. Predstavljamo si, da bo kmalu 'prilagodila' zakon 'moderne ideologije'.

Koliko nauka nam ponuja zgodovina! V teh sekulariziranih časih bi se morali katoličani od teh spreobrnenjencev, ki trkajo na vrata naše Cerkve, naučiti nekaj zelo važnega; vrednost zaklada izročila. Brez izročila, brez spoštovanja le tega, ki ga deležimo s Pravoslavno Cerkvijo, bi se vera raztopila v trenutnih ideologijah.

Spoštovanje in vrednota celibata

Skoraj tisoč klerikov Anglikanske Cerkve bo prejelo zakrament mašniškega posvečenja, da se bodo vključili v Katoliško Cerkev potom osebnega

Ordinariata (osebne škofije). Vodili jih bodo njihovi kleriki ali škofje. Duhovniki, ki so bili poročeni, bodo še naprej živeli svojo zakonsko odgovornost, ki so jo sprejeli pred svojim spreobrnenjem; obenem pa bodo izvrševali službo katoliških duhovnikov.

Duhovniški kandidati, ki bodo sedaj vstopili v semenišče, bodo sprejeli celibat kot drugi duhovniki zahodnega obreda. V prvem času bodo škofo te Ordinariatov izbrali med samskimi kleriki ali škofi, ki prihajajo iz Anglikanske Cerkve.

To je pametna rešitev, ki je tudi spoštljiva in odgovorna za položaj tistih duhovnikov, ki so poročeni, kaže pa tudi na spoštovanje spreobrnenih glede celibata. Taka pozitivna drža bi morala biti vprašanje za tiste med nami, ki so mislili, da celibat nima prihodnosti. Vendar je jasno, da je celibat Božji dar, ki potrjuje smisel duhovniškega poklica. Koliko nam pomaga 'zaroka s Kristusom', da lahko živimo duhovniško službo kot pristno 'zaroko s Cerkvijo'!

Pravi ekumenizem

Kako bi bilo možno, da ta proces prizadene ekumenski dialog? Bi ga kdo lahko razlagal kot strategijo Katoliške Cerkve, ki izrabi globoko krizo Anglikanske Cerkve, da ji 'ukrade' njene vernike?

Anglikanski nadškof, primas Angleške Cerkve Rowan Williams, in katoliški nadškof iz Westminstera Gerard Nichols sta isti dan, ko so objavili to novico, skupno sklicala časnikarsko konferenco, na kateri sta pohvalila začeto pot. Njune besede so zelo razjasnile položaj: »*To je priznanje bistvenega zblizanja vere, nauka in duhovnosti Katoliške Cerkve in anglikanske tradicije. Brez štiridesetletnega dialoga to priznanje ne bi bilo mogoče.*«

Če povzamemo na kratko; važen korak, ki smo mu priča, je očitno pokazal, da pojem ekumenizma ni nasproten spreobrnenju. Nasprotno, resnični ekumenizem je tisti, ki omogoča, da se spreobrnenja niso označila kot proselitizem, ampak so priznana kot višek procesa ekumenskega dialoga.

Skrivnost Matere Terezije: BOŽJI KLIC ZA POSVETITEV REVEŽEM

JESÚS SILVEIRA

Dve knjigi, ki sta izšli v zadnjem času – ena v Argentini in druga v Španiji – in so ju napisali neposredni sodelavci redovnice, pripovedujeta, kakšna je bila tista mistična izkušnja, ki jo je pripravila do popolne posvetitve najbolj ubogim.

Nestrpno pričakujemo, da bo razglašen za blaženega kardinal John Henry Newman (1801-1890); to bo maja 2010. Njegova osebnost je spodbudna za vse, ki strastno iščejo Resnico in so pripravljeni objeti jo z vsemi posledicami. Srečni bi bili, če bi mogli njegov izrek sprejeti za svojega: »V svojem življenju nisem nikoli grešil proti luči.«

Prevedla Metka Mizerit

Rusija in Vatikan vzpostavila polne diplomatske stike

Papež Benedikt XVI. se je sestel z ruskim predsednikom Dimitrijem Medvedevjem, da sta analizirala sedanje izzive glede varnosti in miru in se pogovarjala o kulturnih in socialnih temah, ki zanimajo tako Rusijo kot Vatikan.

Vatikan – Vatikan in Rusija sta sklenila vzpostaviti polne diplomatske stike in zvišati kategorijo njunih predstavnikov v poslanika in apostolskega nuncija, kot je bilo objavljeno ob koncu avdience, ki jo je imel ruski predsednik Dimitri Medvedev s papežem Benediktom XVI.

»**Z**elim indijske sestre Misijonarke usmiljenja, ki bodo moj ogenj ljubezni med najbolj revnimi«, to sporočilo je slišala mati Terezija.

10. septembra 1946, ko je potovala v vlaku iz Kalkute v Darjeeling (650 km proti severu, ob vznožju Himalaje), je prejela Mati Terezija klic v klicu, zaradi katerega naj bi zapustila kongregacijo Loretskih sester in ustanovila Misijonarke usmiljenja. Ta dan je ona imenovala »Dan navdihnjenja«. Kaj se je zgodilo na tej vožnji, da je iz redovnice, posvečene vzgoji, postala druga in se posvetila najbolj revnim in pozabljenim?

Da to lahko razumemo, moramo poznati 'tajno zaobljubo', ki jo je naredila štiri leta prej in je temeljila na njeni obveznosti, da »Bogu ne odreče nikoli ničesar«, pišejo njeni življenjepisci v dveh knjigah, ki sta nedavno izšli. To se pravi, dodati njenim zaobljubam pokorščine, revščine in čistosti še zaobljubo popolne podvrženosti Bogu. Tako lahko razumemo, zakaj je bila mati Terezija tako zvesta in vztrajna za dosego svojega poslanstva, ne glede na notranjo temo, ki naj bi jo mučila del njenega življenja.

Mati Terezija ja zapisala: »Bil je drugi klic, zapustiti vključno Loreto, kjer sem bila zelo srečna, in iti na ceste, da služim najbolj revnim med revnimi. V tistem vlaku sem slišala klic, naj zapustim vse in sledim Njemu v najbolj bedna predmestja... Vedela sem, da je bila to Njegova volja in da sem Mu morala slediti. Ni bilo dvoma, da

bo to Njegovo delo.« In v drugem pismu je dostavila: »Poklical me je, da nasitim Jezusovo žejo, da Mu služim v najbolj revnih med revnimi.«

Med tisto vožnjo je imela tako izredno doživetje Boga, da, ko je izstopila iz vlaka, ni bila več ista. Rekla bi: »Misijonarke usmiljenja se začenjajo v močni milosti božje Luči in Ljubezni, ki jo je mati prejela med vožnjo... v globinah neskončnega hrepenenja ljubiti Boga in biti ljubljena.« Kakor je menda rekla patru Langfordu: »Bilo je srečanje z Jezusovo žejo«. Toda tista žeja križanega Jezusa ni bila telesna, temveč je bila Njegova žeja ljubiti in biti ljubljena. Od tod naj bi bila naročila postaviti v hišnih kapelah njenih kongregacij tablo z napisom »Žejen sem«, ki jo je

pogosto takole razlagala: »Njegove besede niso nekaj preteklega, so žive tukaj in sedaj, povedane vam. Ali verjamete?... Zakaj pravi Jezus 'Žejen sem'? Kaj pomeni? 'Žejen sem' je nekaj veliko bolj globokega kot če bi Jezus rekel zgolj 'Ljubim te'. Dokler ne boste vedeli v globini svojega srca, da ima Jezus žejo po vas, ne boste mogli razumeti, kdo hoče biti On za vas, ali kaj želi, da bi bili vi Zanj.«

Od tistega potovanja naprej in do prvih mesecev 1947. leta je začela prejemati od Jezusa sporočila (ona je imenovala ta pojav *Glas*). Kot je menda pisala očetu Van Exem-u in potem nadškofu Périer-u, ji je Jezus med drugimi rečmi rekel: »**Želim indijske sestre Misijonarke ljubezni, ki bodo moj ogenj ljubezni med najbolj revnimi, bolnimi, umirajočimi in majhnimi počestnimi otroki.**« »**Želim prostovoljne redovnice, oblečene z Mojo revščino križa. Želim pokorne redovnice, oblečene v Mojo pokorščino križa. Želim redovnice, polne ljubezni, oblečene z usmiljenjem križa. Ali boš odklonila storiti to za Mene?**« Včasih je postal *Glas* zanjo zelo trd: »**Ali se bojiš napraviti nov korak za tvojega Ženina? Za Mene, za duše? Ali se je ohladila tvoja velikodušnost? Ali sem drugoten za tebe? Ti nisi umrla za duše, zato te ne briga, kaj se jim godi. Tvoje srce ni bilo nikoli zadušeno z bolečino, kakor je bilo srce Moje Matere. Oba sva se popolnoma podarila dušam. In ti?**« V drugih trenutkih pa je bil *Glas* nežen in proseč: »**Moja mala, pridi, pridi, nesi me v luknje ubogih! Pridi, bodi moja luč! Ne morem iti sam. Ne poznajo Me, zato Me nočejo. Pridi ti, pojdi jim nasproti, nesi Me do njih!**«

Poleg tega, da je tedaj poslušala *Glas*, je imela še tri videnja. V prvem: »**Videla sem veliko množico, vse vrste ljudi, zelo revne in bili so tudi otroci. Vsi ti so imeli**

roke dvignjene proti meni. Jaz v sredi, oni pa so stali okrog mene. Vpili so: 'Pridi, pridi, reši nas, pelji nas k Jezusu!'« V drugem: »**Mogla sem videti veliko bol in trpljenje na njihovih obrazih. Jaz sem klečala blizu Naše Gospe, ki je bila pred njimi. Nisem videla njenega obraza, vendar sem slišala, da je rekla: 'Pazi nanje, moji so! Pelji jih k Jezusu! Prinesi jim Jezusa! Ne boj se...!'**« V tretjem videnju je znova videla množico, toda sedaj »**so bili pokriti s temo. Kljub temu sem jih mogla videti. Naš Gospod je bil na križu. Naša Gospa, malo oddaljena od križa, in jaz kot deklica pred njo... Obe sva bili pred križem. Naš Gospod je rekel: »Prosil sem te. Oni so te prosili in ona, Moja Mati, te je prosila. Ali se boš branila storiti to za Mene, dapaziš nanje in mi jih pripelješ?**« Odgovorila sem: *'Ti veš, Jezus, da sem pripravljena iti takoj'*«. In mati v tem pismu dostavlja: »**Od tedaj naprej nisem slišala ali videla ničesar več in vem, da je vse resnica, kar je napisano.**«

Ovita tako nenavadno v to mistično izkušnjo, je mati Terezija zaprosila za spregled, da bi šla ven iz reda in začela z delom. Najprej je šla k svojemu spovedniku, potem k nadškofu, nato k materi superiori in končno v Vatikan. Po letu in pol je dobila vsa dovoljenja. Kot pravijo izvedenci, se je to zgodilo hitreje kot se navadno dogaja. Njena stanovitnost in vztrajnost, da odide iz udobnosti, v kateri je živela, in se spusti v »temne luknje« ubogih v Kalkuti, je bilo odločilno. Tako je ta majhna redovnica s komaj pol drugim metrom velikosti zapustila hišo Loretskih sester, se oblekla kakor ena izmed Indijk z enostavnim belim sarijem in odšla nosit Kristusovo luč v obrobna predmestja Kalkute. Z revščino je postajala bolj in bolj vplivnejša in do takšne mere, da je bivši glavni tajnik OZN, Javier Pérez de Cuellar, rekel, da je bila najbolj mogočna žena na svetu.

*Iz Clarína
prevedel Marjan Hribar*

ISLAM IN EVROPA

MARKO KREMŽAR (2)

Obrambni pohodi

Prva križarska vojna se je pričela leta 1096. Pri njej so sodelovali v glavnem fevdalni gospodje iz ozemlja sedanje Francije in Nemčije, ki so se odpravili s svojimi vojskami proti vzhodu v štirih skupinah, ki so šteje skupaj okrog 35.000 mož. Po hudih bojih se je leta 1099 odprava končala z osvojitvijo Jeruzalema in s ponovno osvojitvijo dela ozemlja, ki so ga izgubili Bizantinci v Mali Aziji. Predno se je zmagovita evropska vojska umaknila iz Palestine, so ustanovili tam tri 'latinska' kraljestva, katerim so vladali člani evropskega plemstva. Ta kraljestva niso trajala dolgo, a so pustila za seboj krščansko enklavo, sedanji Libanon.

Druga križarska vojna (1145-1149) naj bi utrdila ogrožena krščanska mesta v Palestini, a je končala brez vidnega uspeha. Kmalu je saracenski sultan Saladin (Yusuf Salah al Din), imenovan 'branilec islama', ponovno zasedel Jeruzalem.

Sledila je tretja krščanska odprava (1187-1192) pod vodstvom angleškega kralja Riharda Levjesrčnega, ki je dosegla nekaj uspehov, a bila končno prisiljena skleniti s sultanom Saladinom premirje. Kristjani so ohranili nadzor nad delom Jeruzalema in Saladin je zagotovil pripadnikom vseh treh monoteističnih ver prost dostop do svetih krajev.

Od vseh vojn, ki naj bi imele kot cilj okrepitev vzhodno rimskega cesarstva v boju proti islamu in osvjitve Jeruzalema, je bila brez dvoma najbolj ponesrečena in tragična četrta, za katero je dal pobudo leta 1197 papež Inocenc III. Vodstvo odprave (1202-1204) je prevzel nemški cesar Filip, kateremu so pomagale Benetke, ki so bile najmočnejša krščanska

pomorska sila v Sredozemlju. Nemci so imeli že dolgo spore z Bizancem zaradi dežel na Balkanu, Benečani pa so bili ogorčeni, ker so jim v Bizancu pričeli ovirati do takrat svobodno trgovanje. Ker je beneško-nemška vojska že na začetku pohoda napadla mesto Zader, ki je bilo pod vplivom Madžarov in s tem izdala prvotni namen pohoda, je papež izobčil iz Cerkve vse, ki so pri tem sodelovali.

Z izobčenjem je vojni pohod prenehal biti križarski v prvotnem pomenu besede in se je spremenil v navaden roparski podvig. Vojska, ki naj bi po prvotni zamisli osvojila Egipt, kot najšibkejšo točko islamskega imperija, je usmerila svoje sile proti krščanskemu Bizancu, katerega so osvojili in izropali. Morili so domače prebivalstvo, onečastili največjo cerkev krščanstva, posvečeno Sveti Modrosti (Hagia Sofia) in močno oslabili bizantinsko cesarstvo, ki je bilo na vzhodu glavni branik Evrope pred islamom. Oslabili pa so s tem tudi 'latinska' kraljestva v Palestini. Na zahodu je ob vesteh, kaj se je dogodilo v Bizancu, ideja križarskih pohodov izgubila zupanje. Od tedaj naprej vojni pohodi, ki so jih zgodovinarji v 19.

stoletju poimenovali kot križarske, niso imeli več zaslombe celotne krščanske Evrope. Bili so deloma nemške, deloma francoske vojaške odprave.

Leta 1216 je papež Honorij III. hotel z novo vojno uresničiti to, čemur se je dobro desetletje prej izneveril nemški cesar Filip. Nova, peta krščanska vojaška odprava je napadla Egipt in imela začetne uspehe. Egipčani so bili pripravljene na pogajanja, a neenotno krščansko vodstvo te ponudbe ni sprejelo. Leta 1221 se je pohod končal s porazom.

Šesto križarsko vojno (1228–1229) je vodil nemški cesar Friderik II., ki je bolj kot sili zaupal diplomaciji. Po pogajanjih z egiptovskim sultanom je dosegel premirje za naslednjih deset let, med tem pa nadzor kristjanov nad Jeruzalemom.

Komaj je minilo premirje, se je francoski kralj Luis IX. odpravil na novo vojno (1248–1254), ki je bila

je zaradi osebnih kreposti kasneje Cerkev priznala svetništvo. Umrl je tudi eden od njegovih sinov, med tem ko je njegov naslednik Filip podpisal s sultanom mirovno pogodbo in se leta 1268 s preostalo vojsko vrnil v Francijo. S tem je bila opuščena misel o obrambi Evrope s podobnimi vojnimi pohodi.

Poleg omenjenih osem vojaških odprav proti islamu sta se v tem času dogodila še dva množična pohoda na vzhod, ki pa sta bila bolj kot vojaškim odpravam podobna nesrečnim in sfanatiziranim romanjem. Tak je bil leta 1095 množičen ljudski pohod (križaska vojna revežev) nad Jeruzalem, ki se je naslednje leto tragično končal v Mali Aziji, leta 1202 pa ne manj nesrečni pohod otrok, ki je sovpadal s četrto križarsko vojno. Oba dogodka sta povezana ne le z verskim fanatizmom, marveč tudi z izredno težkimi gospodarsko socialnimi pogoji, ki so tedaj trli velik del Evrope.

Vidnih uspehov so imele tako imenovane križarske vojne malo, a so vendarle za nekaj časa zavrlje prodiranje islama v Evropo. Ob vseh zmedah in neuspehih so deloma razbremenile krščanske branilce bizantinskega Vzhodno rimskega cesarstva.

Gustav Dore: Bitka pri Lepantu

sedma v vrsti pohodov proti islamu. Bil je poražen in muslimani so ponovno zasedli Jeruzalem.

Ker so egiptovski mameluki pričeli napadati kristjane v Palestini in v Armeniji, se je leta 1265 francoski kralj Luis IX. ponovno odpravil na vojno proti muslimanom, a je ob pomanjkanju podpore ostale Evrope razpolagal le z lastno vojsko. Z namenom osvojiti Egipt se je izkrcal v Tunezu, kjer se je med kristjani pojavila kužna bolezen, ki je zahtevala mnogo žrtev. Med temi je bil tudi kralj Luis IX., kateremu

Ponovni vdor v Evropo

Vodstvo islamskih dežel je bilo že dolgo v rokah Turkov, ki so že leta 1071 premagali bizantinsko vojsko v Mali Aziji in prišli v bližino Carigrada, a so ob križarskih vojnah izgubili del tega ozemlja, ki so ga kmalu ponovno osvojili. Leta 1354 postavijo Turki na severu Egejskega morja prvo stalno vojaško oporišče na evropski celini in prično od tam prodirati proti zahodu. Temu so se ustavljali Srbi, a bili leta 1389 poraženi na Kosovem

BITKA PRI SISKU I. 1593. Kjer je slovenska vojska pod vodstvom grofa Andreja Turjaškega pognala armado 40.000 Turkov v beg.

polju. Leta 1397 so Turki osvojili Grčijo, čeprav se je glavno mesto nekdanjega imperija, Bizanc, skoraj obkoljeno od muslimanov, še branilo. Po dolgih bojih so Turki dokončno osvojili Bizanc, Konstantinoplo ali Carigrad 29. maja 1453. S tem je bilo konec Vzhodno rimskega cesarstva in islamu, ki je že obvladal skoraj vse Sredozemlje in del Balkana, so bila odprta vrata v Srednjo Evropo. 1463 so Turki osvojili Bosno, leta 1499 zasedli Srbijo, leta 1526 pa vdrli na Madžarsko in prodirali naprej v Evropo.

Tri leta kasneje (1529) je sultan Sulejman s pridevkom Veličastni napadel s svojo vojsko Dunaj. Pričel je oblegati mesto, a se je moral zaradi hude zime umakniti.

Ker so muslimani obvladovali z močno vojno mornarico Sredozemsko morje in s tem povezane trgovske poti ter ogrožali obmorska mesta, so sklenile leta 1571 sredozemske države: Španija, papeška država in Benetke prenesti boj proti islamu na morje. Pod imenom Sveta liga so zbrali floto z 210 galejami in drugimi ladjami, s 31.000 vojaki in 1800 to-

povi pod poveljstvom Don Juana Avstrijskega, ki je bil nezakonski sin cesarja Karla V. in polbrat španskega kralja Filipa II. Pri Lepantu v Grškem morju so 7. oktobra 1571 napadli turško brodovje, ki je bilo sestavljeno iz 290 galej s 25.000 vojaki, 41.000 veslači in 750 topovi. Na ladje Lige je poveljnik brodovja namestil oddelke španske pehote, ki so bili oboroženi z arkebutami. Turki pa so imeli na svojih ladjah nameščene lokostrelce, ki so lahko izstrelili 12 puščic v času med enim in drugim strelom iz arkebuze. V hudi in dolgo neodločeni bitki so bili Turki poraženi in so rešili od vse armade le 30 ladij, med tem ko so bile izgube Lige razmeroma majhne. Ker so bili veslači na turških galejah po večini zaslužnji kristjani, je bilo ob tej zmagi osvobojenih nad 6.000 turških jetnikov iz krščanskih dežel. To je bila v evropski zgodovini zadnja pomorska bitka, kjer so se bojevale na obeh straneh galeje, to je ladje na vesla.

Bitka pri Lepantu, katero je spremljala z molitvijo rožnega venca vsa krščanska Evropa, je pomenila konec turške premoči v Sre-

dozemskem morju. Ker pa Liga te zmage ni izrabila, da bi osvojila tudi turška obmorska mesta, je na celine ostal muslimanski imperij nedotaknjen. Po zmagi se je Sveta Liga razšla.

Kljub hudemu porazu, ki ga je utrpel islam na morju, se je vojna na evropskih tleh nadaljevala. Turki so prodirali polagoma, a vztrajno v Srednjo Evropo in ogrožali tudi Slovenijo. Vojaške enote iz slovenskih dežel so sodelovale npr. v obrambnih bitkah pri Kisegu (1532) in Sigedu (1566) pa tudi drugod na območju sosednje Vojne krajine.

Dve odločilni bitki

Na vzhodnem delu evropske celine je prvo odločilno bitko z islamom zmagovito izbojevala leta 1593 pri Sisku slovenska vojska pod vodstvom grofa Andreja Turjaškega. Turška armada, ki je štela 40.000 mož, je pod poveljstvom Hasan Paše oblegala trdnjavo Sisek, ki je na sotočju Save in Kolpe zapirala Turkom prehod v Slovenijo ter proti Benetkam in Rimu. Na dan sv. Aha-

ca 22. junija je prišla na pomoč obleganemu Sisku slovenska vojska, ki je štela manj kot 5.000 mož. Brez odlašanja, takoj ob prihodu zgodaj popoldne, so napadli Turke najprej težki konjeniki pod vodstvom znanega slovenskega viteza Adama Ravbarja. Ko je poveljnik Andrej Turjaški videl, da so se Turki pričeli umikati pod silovitim napadom Ravbarjeve konjenice, je poslal v boj pehoto, oboroženo z arkebuzami, ki je strla turški odpor. Pod točo krogel so se Turki pričeli umikati čez Kolpo. Ko so to videli obleganci v trdnjavi, so naredili izpad in s tem povečali preplah turške vojske, ki se je reševala z begom. Na bojišču so pustili tisto popoldne Turki 10.000 mrtvih, med katerimi je bil tudi poveljnik Hasan Paša. Slovenska vojska je zaplenila 39 topov, 10 turških zastav, med ostalim plenom pa tudi dragocen plašč Hasan Paše, katerega je Andrej Turjaški podaril ljubljanski škofiji. Škof Hren je dal napraviti iz njega mašni plašč, ki je zdaj v slovenskem Narodnem muzeju. Zmaga pri Sisku je ustavila prodiranje islama proti zahodu. Ko je zvedel za izid boja avstrijski cesar Rudolf II., je ukazal v cerkvi slovesen »Te Deum«, papež Clement VIII. pa je poslal Andreju Turjaškemu osebno pismo s priznanjem in zahvalo. To je bila prva krščanska zmaga nad Turki od pričetka invazije islamskih čet na Evropo iz vzhoda. V tem oziru jo smemo primerjati z zmago pri Covadongi, kjer je osemsto let prej don Pelayo na čelu Asturijancev dosegel na Pirinejskem polotoku prvo zmago nad Mavri. Slovenska vojska Andreja Turjaškega je s to zmago dokončno preprečila prodiranje Turkov v Slovenijo in preko nje na Apeninski polotok.

Naslednji odločilni boj proti Turkom pa se je bil pred Dunajem leta 1683, več ko sto let za prvim obleganjem tega mesta pod vodstvom sultana Sulejmana. Tokrat je poveljeval dobro pripravljeni turški armadi, ki je štela 130.000 mož, veliki vizir paša Kara Mustafa. Da je zagotovil preskrbo te mogočne vojske, ki je bila največja, kar jih je zbral islam od Saladinovih časov, je Mustafa pripravil v zaledju dobro os-

krbovana oporišča ter zgradil ceste in mostove.

Da bi prestrašil branilce Dunaja, je sultan Mehmed IV. poslal avstrijskemu cesarju Leopoldu I. grozilno pismo, v katerem mu 'ukazuje', naj ostane v svoji cesarski palači na Dunaju, kjer ga bo dal obglaviti, med tem ko bodo otroke in odrasle mučili na najokrutnejše načine. To pismo je verjetno pripomoglo, da se je cesar Leopold z družino, večjim delom vojske in prebivalstva umaknil z Dunaja v mesto Linz ter pustil v glavnem mestu le posadko 4.000

Poljski kralj Jan Sobieski III.

mož. Papež Inocenc XI. je pozval krščanske vladarje, naj pridejo na pomoč obleganemu Dunaju. Španci so poslali denarno pomoč, Francozi pa se za poziv niso zmenili. Ko so Turki že razstrelili del obrambnih zidov in pripravljali zadnji napad za osvojitve mesta, je prišel na pomoč krščanskemu Dunaju s svojo vojsko poljski kralj Jan Sobieski III. V jutranjem mrazu so dne 11. septembra 1683 Poljaki napadli mnogo številčnejšo turško armado. Težka poljska konjenica je strla turški odpor in ob podpori ostale vojske ter oblegancev pognala stotisoč glavo množico islamske armade v beg. Po zmagi se je kralj Jan Sobieski III. vrnil na Poljsko in bil verjetno edini vojskovodja v zgodovini, ki se z zmago ni maral okoristiti. Njegova

pomoč Dunaju je bil v resnici zadnji križarski pohod v tisočletnem boju Evrope proti osvajalnim naklepom islama. Po tem porazu se turški imperij ni več opomogel.

Prvo zmago nad islamom na vzhodu Evrope je izbojevala slovenska vojska pod Andrejem Turjaškim, ki je prišla na pomoč obleganemu Sisku, končno zmago nad njim pa je dosegela poljska vojska pod poveljstvom Jana Sobieskega, ki je prišla na pomoč obleganemu Dunaju.

Konec dobe

Kljub temu, da islam ni imel več moči za napad, pa je še dolgo obdržal svoje postojanke na balkanskem polotoku. Avstrijci so leta 1878 pregnali Turke in priključili svojemu imperiju Bosno, a šele s prvo svetovno vojno leta 1914-1918 so izgubili Turki in s tem islam nadzor nad nekaterimi deželami na Balkanu. Obdržali pa so muslimani na evropskih tleh nekdanje glavno mesto vzhodnega krščanstva, Bizanc, ki so ga preimenovali v Istanbul. Za njimi sta ostali v Evropi še muslimanska Albanija pa deloma Bosna, med tem ko je ostal na bližnjem vzhodu krščanski Libanon kot spomin na nekdanja križarska kraljestva.

Po tisoč dvesto letih bojev je bil islam vojaško premagan in je za nekaj časa izgubil nekdanjo samozavest. V zadnjih desetletjih pa je postal terorizem ena od poti, ki vrača prvotni občutek poslanstva tako muslimanom, ki ga odobravajo, kakor onim, ki ga zavračajo. Islam, najmlajši od abrahamskih monoteizmov, postaja na pričetku novega tisočletja ponovno vojaška, predvsem pa kulturna in demografska sila. Gospodarska moč in migracija ob močni verski zavesti muslimanskih ljudstev ter verski brezbriznosti nekdanjega krščanskega sveta, polagoma spreminjajo etnično pa tudi kulturno vsebino Evrope. Skozi stoletja je krščanstvo dajalo Evropi povezevalno silo za odpor proti osvajalcem, katerih skupni imenovalec je bil islam. Te duhovne vezi danes ni več.

Konec

V duhovniškem letu je odšel k Očetu ANTON PINTARIČ

Rodil se je 9. januarja 1920 v Polenšaku pri Ptujju kmetu Francu Pintariču in Mariji, roj. Šumenjak. Že pred vojno je odšel v Ljubljano, da se izuči za organista. Ko pa so Ljubljano zasedli Italijani, je dobil iz Begunj pri Cerknici ponudbo za zaposlitev v tamkajšnjem kraju najprej kot organist, kasneje pa kot občinski uradnik. Ko so partizani nekoč napadli Begunje, se on kot 'begunec s Štajerske' ni umaknil pred njimi in menda po zaslugi neke učiteljice se mu ni nič hudega zgodilo. Pač pa so ga nekoč obligirali, da je pokopal šest ali sedem žrtev, ki so jih partizani umorili. Nazadnje se je zaposlil na občini na Rakeku. Od tam se je maja 1945 umaknil pred partizani na Koroško, od koder so ga Angleži prepeljali z drugimi begunci v Treviso. Od tam naprej je delil usodo ostalih beguncev, ki so se zatekli v italijanska taborišča. V Argentino je odplul iz Genove z ladjo *Olimpia*, ki ga je junija 1948 pripeljala v Buenos Aires.

V Argentini

V novi in nepoznani deželi se je zaposlil v Floridi v tekstilni tovarni pri Budru, kjer je delalo več Slovencev, med njimi tudi Franc Grom in Matija Borštinar, ki sta skupaj s Pintaričem leta 1952 vstopila v Slovensko semenišče v Adroguēju. 20. decembra 1959 so bili vsi trije posvečeni v duhovnike in inkardinirani v ljubljansko škofijo. Pintarič je bil takrat star 40 let.

Dve leti prej je bila ustanovljena moronska škofija, kjer je bil za župnika na župniji *Virgen de las Flores* Pintaričev prijatelj Tone Škulj. Ker je g. Pintarič za-

Anton Pintarič za Veliki teden 2009

prosil vstop v moronsko škofijo, ga je prvi moronski škof mons. Raspanti poslal k župniku Škulju za kaplana.

Leta 1957 so zemljišče, kjer je danes Barrio Gaona, parcelirali in prodajali parcele, ki so jih kupovali mnogi delavci iz okoliških to-

varn kot *La Cantábrica*, *ARMCO*, *ETERNIT*, itd. V nastajajoče naselje so zahajali razni duhovniki in bogoslovci, da so pomagali pri dušnopastirskem delu. Leta 1958 so uspeli priti do stare šupe, iz katere je potem nastala kapela.

Gospod Pintarič, ki je vstopil v moronsko škofijo 3. februarja 1960, je iz nekdanje stare šupe zgradil cerkev, posvečeno Materi božji pod imenom *Nuestra Señora del Valle* (tipičen naziv iz province Catamarca), katere drugi zavetnik je *San Cayetano*. 2. aprila 1961 je mons. Raspanti podpisal odlok o ustanovitvi župnije pod tem imenom v moronskem predmestju Gaona. 19. aprila je imenoval gospoda Pintariča za župnijskega upravitelja nove župnije.

Iz nič in s pomočjo ljudi revnega in delavskega naselja je začel graditi župnijo. Pri zidarskih delih je tudi sam pomagal in bil en zidarski delavec več. Enkrat so ga morali zaradi podhranjenosti celo internirati, čisto je pozabil nase. Vso energijo in sredstva je posvetil samo svojemu duhovniškemu poslanstvu.

Od leta 1972 dalje je bilo njegovo delo in skrb povezana tudi s šolo: z njegovim inštitutom *Cristo Obrero* in Otroškimi vrtcem *Ayelen*. To je bila nekdanj revna šola, v kateri so vršile redovne sestre *Del Divino Redentor* svoj misijonski apostolat. Na zemljišču, ki ga je podarilo podjetje *La Cantábrica* in kjer je bilo nekaj opuščanih starih konjskih hlevov, so sestre začele s šolo. V začetku se je nekaj časa zavzemal zanje župnik Tone Škulj, nazadnje pa je bila šola prepuščena župniji *Nuestra Señora del Valle* in gospodu Pintariču.

Pintarič je z velikim naporom in zagonom uredil finance te šolske ustanove (vsi so mu priznavali, da je bil rojen upravitelj). Začel je nadomeščati lesene barake z gradnjo aktualnega šolskega poslopja in tako pospešil razvoj

Nova maša g. Pintariča

Od leve: p. Lovro Tomažin, msgr. Anton Orehar, novomašnik in dr. Jure Rode

Iz nekdanje stare šupe je zgradil cerkev, od leta 1972 dalje pa je delal in skrbel tudi za šolo: za njegov inštitut Cristo obrero in otroški vrtec Ayelén.

te šole, da je leta 1978 že ustanovil srednješolski oddelek, leta 1995 pa odprl novo stavbo za osnovno šolo. Danes je to velik inštitut s približno tisoč štiristo učenci v naselju, ki se je razvijal hkrati s to šolsko ustanovo.

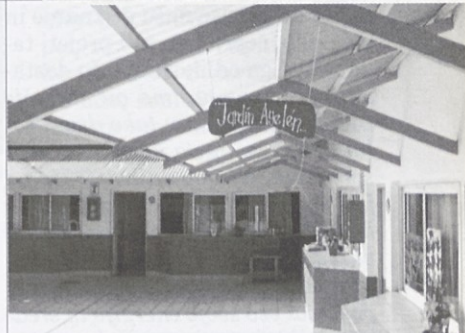
Tretjega marca 1995 se je g. Pintarič odpovedal svoji službi zaradi izpolnjenih 75 let, kot je predvideno v predpisih cerkvenega zakonika. Nekaj dni kasneje pa mu je mons. Justo O. Laguna sporočil, da ne sprejema njegovega odstopa. Novi moronski škof je navedel dva razloga za svoj sklep: najprej pomanjkanje duhovnikov, potem pa Pintaričevo zdravje in vsestranska usposobljenost za to službo. Češ da je še čvrst in da dobro upravlja župnijo *Nuestra Señora del Valle*, prav tako kolegij *Cristo Obrero* in otroški vrtec *Ayelén*. »Ne sprejemam vaše odpovedi, ker smatram, da morete še marsikaj dobrega storiti za moronsko skupnost predmetstva Gaona,« je zaključil svoj odgovor mons. Laguna.

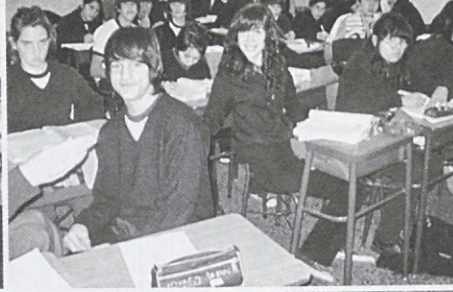
Ena od značilnosti gospoda Pintariča je bilo njegovo kolo, s katerim se je vozil, odkar je bil kaplan pri *Virgen de las Flores*. Tu imajo ljudje v spominu tega duhovnika v talarju, ki se je vedno vozil na kolesu, če je obiskoval

bolnike, da jim je za obhajilo nosil Najsvetejše, ali pa, kadar je moral prevoziti pot od župnišča do kolegija. S kolesom in v talarju se je vozil do svojih 86 let in čez.

V poročilu o njegovi osebi in delu so argentinski farani omenili tudi njegove zasluge za slovensko skupnost in povedali, da je gospod Pintarič v letu 2003 prejel priznanje pristavske skupnosti v Castelarju kot soustanovitelj društva in kot katehet, ki je poučeval otroke katekizem in mladino petje v slovenskem jeziku.

Gospod Pintarič je bil preprosta in dobra duša, ki se je izogibal častem in se je raje zatekal v Marijino varstvo še zlasti takrat, kadar je šlo za njegovo preživljanje. Vaščani poznajo anekdote, v katerih izstopa njegova plemenitost in požrtvovalnost, ko je pomagal sosedu, ki ni mogel dokončati svoje hiše ali je bil drugače v veliki stiski. Iz drugih anekdot pa izstopa njegova skrb za ostarele in otroke, in podobno. »Prepričani smo, da imamo v njem velik zgled duhovnika, ustanovitelja verskih in šolskih ustanov pa tudi zgled moronskega soseda,« so zapisali o njem. Leta 2006 ga je Moronska občina hotela proglasiti za 'častnega občana', pa je to čast odklonil. V

Leta 1978 je ustanovil srednješolski oddelek, leta 1995 pa odprl novo stavbo za osnovno šolo.

pismu, ki ga je poslala njegova sodelavka Moronskemu občinskemu svetu, je zapisala, da gospod Pintarič zasluži vse naše priznanje in ljubezen, čeprav ne želi prejeti tako visokega odlikovanja. In dostavila: »Nedvomno ima on največje zadoščenje v njemu tako dragi šoli in župniji, ki sta njegov največji spomenik. Njegov najboljši kip pa je spomin, ki bo ostal med sosedi, ko ne bodo pozabili vaškega duhovnika, ki je na svojem starem kolesu vozil po cestah, medtem ko je posevečal uso svojo energijo in sredstva edinole svojemu poslanstvu.«

Bog je ohranjal gospoda Pintariča zdravega in čilega veliko let in malo je manjkalo, da bi obhajal svojo zlato mašo in tudi svojo de-

vetdesetletnico življenja. Pa je prišlo do infekcije na pljučih, zaradi katere je bil interniran v bolnišnici *San Juan de Dios* v Ramos Mejiji in zaradi katere je tudi umrl.

Žalostna vest o njegovi smrti se je raznesla v petek, 2. oktobra 2009, dopoldne. Še istega dne je mons. Raúl Trotz v farni cerkvi *Nuestra Señora del Valle* daroval zanj mašo zadušnico. V pridigi je omenil, da ga oče Anton (padre Antonio) spominja na poezijo, ki jo je znal že kot fant, imenovano *El Ciprés de Silos*. »Pred petdesetimi leti je Cerkev v tem naselju vsadila cipreso, ki je rastla, naselje pa se je razvijalo v njeni senci. Vsak kamen tega templja govori o očetu Antonu. Če se te ciprese spominjamo v luči

vere, ki nam pravi, da je v Očetovi hiši mnogo bivališč, vemo, da je danes v eni od njih oče Anton. Enako lahko rečemo, da oče Anton ni več preteklost, ampak prihodnost. Da je zdaj tam, kjer upamo biti vredni nekega dne skupaj z njim in z Gospodom uso večnost.«

Naslednjega dne, v soboto, 3. oktobra, je mons. Trotz maševal zanj tudi v farnem kolegiju *Cristo Obrero*.

»Ona je gospodarica mojega življenja«

Za g. Pintariča so bili otroci, ki so obiskovali njegovo šolo, vse. Svoje življenje je dal za to šolo. G. Julio Maguayar je bil več let

Župnik Anton Pintarič je umrl v petek, 2. oktobra, dopoldne. Še istega dne je daroval msgr. Raúl Trotz v farni cerkvi zanj mašo zadušnico s somaševanjem številnih duhovnikov.

Slovo in pogreb je bil v soboto, 3. oktobra, s pogrebno mašo v farnem kolegiju Cristo obrero

njegov sodelavec in ga je spremljal tudi v njegovih zadnjih trenutkih. Dne 30. septembra, ko je bil že v terapiji, mu je Pintarič narekoval tele poslovilne besede od šolarjev: **»Ne bodite žalostni, ne jokajte, zakaj Devica Marija posreduje zame. Jaz sem miren in se ne bojim, kajti ona je gospodarica mojega življenja, molite zame!«**

Zadnje slovo

Moronski škof mons. Eichhorn je poudaril visoko vrednost takšnega duhovnika in vsake njegove svete maše za duhovni blagor. **»Kar je v srcu vsakega od vas zaradi duhovništva očeta Antona, ve samo Bog. Namreč življenje milosti in rast v ljubezni, ki je bilo v vas po zaslugi njegove tihe molitve in delitve zakramentov. Da se mu zahvali, mora vsakdo od**

vas izreči v svojem srcu, kar je rekla Devica Marija: 'Moja duša poveličuje Gospoda, ker je storil čudovita dela.' Bogu se moramo

Zemeljski ostanke župnika Antona Pintariča počivajo v cerkvi Nuestra Señora del Valle, ki jo je on zgradil.

zahvaliti za vse, kar je storil oče Anton za to naselje. Zahvalo pa dolgujemo tudi njemu za duhovniško življenje, za njegovo popolno predajo in čudovito zvestobo do

zadnjega diha.«

»Dobro je, če jočemo, toda kot kristjani. Iz vere vemo, da je naša smrt istovetenje z Jezusovo veliko nočjo. Če se pridružimo Kristusu, umrjemo, da izročimo svoje življenje iz ljubezni do Očeta, kot je to storil Jezus. Za nas je smrt trenutek bolečine pa tudi trenutek poln upanja.«

6. novembra so položili zemeljske ostanke g. Antona Martina Pintariča, njegov pepel, slovesno v župnijsko cerkev *Nuestra Señora del Valle*. Če kdo, zasluži on, da počiva na tem svetem kraju. Na čelu te župnijske skupnosti je bil več kot 48 let!

Lepo je, če se ga tudi njegovi rojaki spominjamo v svojih molitvah, saj je bil eden od nas. Naj počiva v miru!

S.S.

Foto: Matija Debevec in iz farnega ter šolskega arhiva

Ali molimo vsak dan ROŽNI VENEC?

Papeži o rožnem vencu

Rožni venec v obrambi vere

Lahko zatrdimo, da se ni bati za družine in narode, kjer se tako ohranja molitev rožnega venca kot v prejšnjih časih, da bi nevednost in strup zmote uničila vero.

Leon XIII.

Rožni venec prinaša mir

Če hočeš, da mir zavlada v tvoji družini in domovini, moli vsak dan rožni venec z domačimi. Rožni venec je najboljši povzetek evangelija in da mir vsem tistim, ki ga molijo.

Pij X.

Rožni venec, molitev zakoncev

Odkar sprejemamo v avdienco novoporočence, jim ne samo ponudimo rožni venec in ga na vso moč priporočimo, naj ga uporabljajo,

temveč jih tudi vzpodbujamo, naj ne mine niti en dan, da ga ne bi molili kljub utrujenosti in vsakdanjim zaskrbljenostim.

Pij XI.

Rožni venec, molitev družine

Želimo, da se molitev rožnega venca razširi predvsem v krogu družine. Kajti zaman bomo skušali utrditi razmajane temelje civilne družbe, če družina, osnovna celica človeške družbe, ne stoji na zakonih evangelija. Za dosego težkega cilja, kot je ta, zatrjujemo, da ni boljšega sredstva kot molitev svetega rožnega venca v družini.

Pij XII.

DUHOVNIK MARJAN

Zbral in zapisal MARKO KREMŽAR (9)

Po Družini

A tokrat tudi na drugi strani meje ni šlo vse tako gladko kot prvič. Po nekaj tednih skrivnega, a nemotenega dušnopastirskega dela, se je že v temi, a še pred policijsko uro peljal po cesti od Kranja proti Št. Vidu, kjer so ga pri neki bližnji fari že pričakovali.

Ne vemo ali je vozil na kolesu brez reglamentarno zatemnjene luči nehote, ali namenoma, da ga Nemci ne bi opazili. Vsekakor ga je nemška patrulja, na katero je naletel, ustavila in zaradi prekrška pridržala. Ker je bila ura že pozna, ni bilo časa za podrobne preiskave in Marjana so zaprli v Škofove zavode. Vedel je, da je do jutra varen, ker je imel vse potrebne, čeprav ponarejene dokumente in da je priprt res zaradi manjšega prekrška in pozne ure. Vendar več kot verjetno je bilo, da bodo zjutraj njegove papirje preverili. Ob najmanjšem dvomu bo vojaška policija poklicala Gestapo in takrat se utegnejo stvari bistveno spremeniti.

Skrbelo pa je tudi skupino mladih, ki so ga pričakovali na bližnji fari. Ker duhovnik ni prišel, kot je obljubil, so vedeli, da se mu je nekaj pripetilo. Ni znano, kako so zvedeli, da ga imajo Nemci zaprtega v Škofovih zavodih zaradi prometnega prekrška, vemo le, kako so ga rešili.

Zgodaj zjutraj se je pojavilo pred stražo v Škofovih zavodih mlado dekle in vprašalo, če imajo tam res zaprtega njenega fanta. Sinoči ni prišel kot sta se zmenila in kaj je naredil takega, da so ga zaprli? Stražar ji je rekel, naj vpraša v pisarni, kar je dekle res storilo. Dežurni podoficir je najprej vprašal po imenu pogršanega, potem pa pogledal v papirje in se posmejal, češ naj drugič bolje pazi na fanta, da ne bo vozil brez luči po cestah. Marjana so spustili, mu vrnili kolo in z dekletom sta odkorakala skozi vrata, od Nemcev zasedenih Škofovih zavodov.

Komaj sta bila na prostem, se je Marjan dekletu zahvalil, pa skočil na kolo in se odpeljal. Zdi se, da

Duhovnik Marjan Kremžar

je tokrat prestopil mejo na rednem prehodu s ponarejeno prepustnico. Šele, ko je bil spet na ljubljanski strani se je upal oddahniti. Ker še ni zajtrkoval in pa da se malo odpočije od prestane napetosti, se je nedaleč od meje ustavil v prvi gostilni.

Ko je tako sedel ob mlečni kavi in premišljal, kako jo je za las odnesel s pomočjo pogumnega neznanega dekleta, pride v gostilno nek možak in že od vrat oznani: »Nemci so zaprli mejo!« Seveda so hoteli vsi vedeti zakaj je meja zaprta, pa je mož razložil, da Nemci lovijo tistega farja, ki se skriva tam okoli. »Pravijo, da so ga že imeli, pa da jim je ušel,« je razlagal in dodal, da so »farji od vraga«, sicer ta ne bi ušel Gestapu.

Marjan je pozajtrkoval, se vrnil za kratek čas v Trnovo, pa bil kmalu spet na kolesu in na Gorenjskem. A to pot je opazil, da so bili po vseh krajih nabiti letaki, s katerimi je Gestapo razglašala, da plača nagrado vsakemu, ki pove, kje je in kdo je duhovnik, ki se ilegalno potika po deželah nemškega rajha.

Po posredovanju sestre Petre, prednice v karmeličanskem samostanu v Sori in njene namestnice sestre Elizabete, je svoje spomine na

medvojno delo duhovnika Marjana Kremžarja povedala tudi sestra Jožefa iz Karmela Himmelau na Avstrijskem.

Sestra Jožefa, rojena 16. septembra 1923 kot Ljudmila Jarc, je doma iz Šenčurja. Kot begunka je živela do leta 1948 v taborišču Lienz, kjer se je izučila za šiviljo. Mojster tamkajšne delavnice je bil, kot se spominja sestra Jožefa, gospod Sedej, ki je prav tako vedel o Marjanovem delovanju. Ob obisku sestre Elizabete v Karmelu, kjer živi sestra Jožefa, ji je ta takole pripovedovala o tem duhovniku, ki je pod nemško okupacijo skrivaj opravljal dušnopastirsko službo na Gorenjskem:

»Bil je izreden duhovnik. Imel je poseben dar in posebno milost, da je v tistih težkih časih mogel narediti toliko dobrega. Bil je vedno zasledovan in preganjan od Nemcev, pa vendar je v popolnem pozabljanju nase prinesel drugim izredno veliko notranjo tolažbo in moč. On nas je tudi zelo razveselil. Zaradi tega je vreden globokega spoštovanja! Vreden, da se o njem piše.«

V nepozabnem spominu je s. Jožefi ostalo srečanje z njim na Roženvensko nedeljo leta 1941 ali 1942, v Šentjoštu nad Kranjem: »Že v zgodnjih jutranjih urah, ko je bilo še temno, so se odpravili peš iz Šenčurja pri Kranju na Šentjošt. Hodili so posamič, da bi ostali neopaženi pred Nemci. Tisti dan je bila sveta spoved, sveta maša in nagovor, ki pa ni bil v cerkvi, pač pa pri mežnarju, nad hlevom. To je bila nepozabna, najlepša nedelja. 'Toliko veselja!' Gospod Kremžar je bil zelo narodno zaveden. Ob koncu srečanja je zlezel, da so dekleta zapela pesem 'Slovenec sem, Slovenka sem!' To pesem sestra Jožefa še vedno dobro zna.«

Glede letnice, ki se je sestra Jožefa ne spomni z gotovostjo, lahko rečemo, da je bilo to na Roženvensko nedeljo leta 1941, ker je bil leto kasneje ob tem času Marjan že v Srbiji.

Sestra Elizabeta dodaja še naslednji pripis: »V svoji skromnosti mi je to povedala (sestra Jožefa) z željo in prošnjo, naj posredujem naprej.

Gospod Kremžar Marjan je po njenem pripovedovanju izreden človek – po darovih, ki mu jih je Bog dal, da je v težkih časih tolažil in krepil ljudi. Sestra Jožefa se spominja, da je bila pri njem pri spovedi in pravi, da tega ne bo nikoli pozabila. Ker je tudi mučenec – ker je potrdil besede z dejanji – je vreden, da se ohrani njegov spomin.« Toliko iz Karmela v Sori.

Zanimivo je naslednje pričevanje Lojzeta Sedeja, katerega omenja v svoji pripovedi sestra Jožefa. Objavljeno je bilo v Vestniku slovenskih domobrancev junija leta 1990, po zapisu in z opombami Staneta Snoja: »Gospod Sedej, ki sedaj živi v Ramos Mejiji (Argentina) je doma iz sv. Jošta nad Kranjem, kjer je znana izletniška točka in priljubljena romarska cerkev. Njihova družina je v njej opravljala posle cerkovnika. Neke jesenske nedelje dopoldne leta 1941 se jim je Kremžar predstavil kot duhovnik, ki bo pri njih maševal. Gospod Sedej o njem takole pripoveduje:

»Bil je v civilu, z brki in poročnim prstanom. Kot sem slišal, je navadno maševal po zasebnih hišah v zgodnjih jutranjih urah. Ob tej priložnosti pa je bila vsa pobožnost na Svetih stopnicah pri oltarju Žalostne Matere božje, v prostoru zraven cerkve. Pol ure pred začetkom sv. maše je začel spovedovati. Med mašo je tudi pridigal. Na koncu je prosil navzoče molčečnost in jim priporočil, naj se razidejo posamič. Pri tisti maši je bilo okrog 60 ljudi.

Po maši sem gospodu Kremžarju svetoval, naj bi opravil sv. mašo tudi na sosednjem hribu Sv. Mohorja. Postavil mi je za to dva pogoja: če so ljudje zanesljivi in če bodo šli k spovedi. Ker sem mu za oboje mogel pritrditi, sva se zmenila za bližnjo oktobrsko nedeljo. Sv. Mohor (945m) je podružnica fare Selce nad Škofjo Loko. K njej spadajo vasi Breznica, Zabrekve, Topole, Pozern in Hrib. Na določen dan, bila je sobota, sva se dobila v vasi Nemile. Tam sva pustila kolesi in šla peš uro hoda do Sv. Mohorja.

Po pravici bi moral imenovati to soboto in nedeljo misijon, ki se je začel v soboto ob šestih popoldne s spovedovanjem, ki je trajalo do

enajstih zvečer. Prenočila sva v vasi Zabrekve. Ob štirih zjutraj je bil spet v cerkvi in nadaljeval s spovedovanjem do šestih. Nato je maševal, pridigal in obhajal. Potem je spet spovedoval in ob desetih spet maševal. Po maši je krstil dva novorojenčka in predno se je poslovil, je še obiskal na smrt bolnega.

Iz omenjenih vasi je bila večina ljudi prisotna. Ob taki udeležbi ni bilo pričakovati, da bo stvar ostala tajna. Zanj je zvedel župan selške občine Franc Benedik, mlinar iz Dolenjske vasi. Bil je nemški simpatizer, upravljal pa je občino pravično in bil naklonjen rojakom. Zato je ovadba ostala na občini in ni bilo posledic.«

G. Lojze Sedej eno leto pred smrtjo v Rožamovem domu

Nato povzema Stane Snaj iz pogovora s Sedejem imena nekaterih duhovnikov, ki jih Nemci po zasedbi Gorenjske niso pregnali. Spominja se na primer 90-letnega Jožeta Lavtižarja v Rateče-Planica; starega, bolehnega župnika v Lescah pri Radovljici; slepega kanonika, strica dekana Matije Škerbca, v Kranju; znanega dekana Hafnerja v Moravčah, ki se je rešil izгона zaradi diplome v spomin na orlovsko udeležbo na

olimpijskih igrah v Berlinu. Poseben primer pa je bil Anton Švelc, ki je bil pred vojno izseljenski duhovnik v Franciji. V začetku vojne se je vrnil v domovino in postal župnik v Št. Lenartu nad Škofjo Loko. Po prihodu Nemcev se je skrila in živel med kmeti kot gozdni delavec. Maševal je v nedeljah pod streho cerkve, medtem ko so bili verniki zbrani v cerkvi pod njim. Posledica njegove prisotnosti je bila, da se je po več farah Selške doline pojavilo v cerkvah Najsvetejše. Tudi to je kril že omenjeni selški župan Benedik. Tisti kraji so bili znani kot zelo verni. Zato so ščitili župnika tudi partizani in so z njim delali propagando.

Od mlajših duhovnikov je, podobno kot Marjan Kremžar, misijonaril okrog Jesenic, po Bohinjski dolini in okrog Kranjske gore Srečko Huth. Tudi njega je g. Sedej osebno poznal in takole označil njegovo smrt: »Partizani so ga nekoč zvalili k partizanskemu ranjencu, češ da potrebuje njegove pomoči. In tam so ga zahrbtno umorili.«

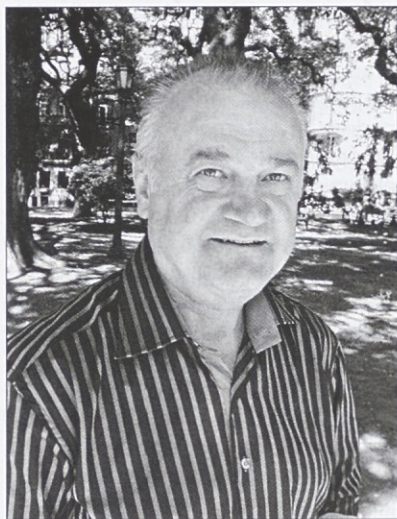
Prihodnjič dalje

Življenje je strašna preizkušnja. Sili vas k dejavnosti, poriva vas naprej, polno je neizprosni in bridkih spopadov. Vzdigneš se do nebeških višav, da padeš do brezen pekla.

In ko si opomoreš, takrat razumeš, da je bila med vsemi dobra samo ena stvar, da je ena sama stvar imela neko vrednost, neko resnično pomembnost, neki cilj – to, da si iskal Boga, mnogokrat ne da bi bil vedel.

Ludwig van Beethoven

Dr. Janez Zorec, astrofizik, se je pogovarjal ⁽²⁾

Katera so danes mejna vprašanja?

Mejna vprašanja se danes nanašajo na razumevanje količine in ustroja materije, ki se nahaja v vesolju. Ker je vesolje neskončno, ko rečem 'količina', ne gre, da bi govoril o absolutni vsoti, ki bi jo meril v kilogramih ali podobno, ampak na relativno gostoto. Prvič, gostota pomeni, koliko je kilogramov na enoto prostornine. Relativna pa pomeni, da jo primerjamo s 'kritično' gostoto. Ta zadnja pa je gostota, s katero bi se vesolje neskončno širilo in nekdanje po neskončno dolgem času tudi ustavilo. Materija in vsa energija v vesolju učinkujeta zaviralno pri tem širjenju. Če bi vesoljska gostota bila večja od kritične, bi se vesolje moralo nekaj časa širiti, nato pa bi se začelo krčiti. Obratno, pri gostoti, ki je podkritična, pa se more vesolje neskončno širiti. Kritična gostota se s časom spreminja. Danes pomeni 6 vodikovih atomov na kubičen meter.

Vemo, da zvezde, ki imajo določeno maso, imajo zaradi notranjih atomskih reakcij tudi temu primerno svetilnost. Svetilnost galaksij je samo šesteta svetil-

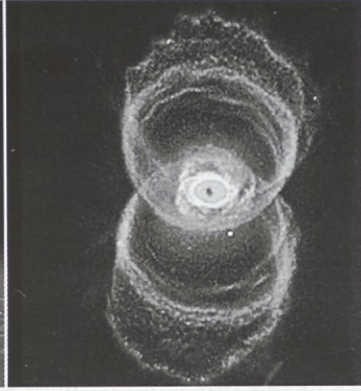
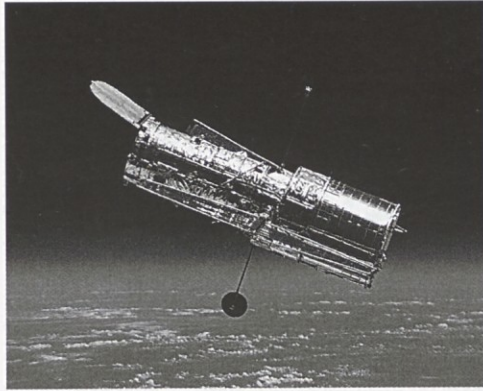
nost kakih 100 milijard zvezd. Ko spremenimo svetilnost zvezd in galaksij v danem prostoru v maso, zračunamo, koliko je 'svetle mase' v tem prostoru. Z njo dobimo primerno gostoto, ali gostoto svetle mase. Preprosto pa je tudi zračunati, koliko je tehtne mase. Gre za tisto maso, ki s svojo gravitacijsko silo omogoči, da se galaksije ne razletijo zaradi svoje vrtilnosti. Tako kot planeti obstajajo okrog Sonca, ker je vzpostavljeno ravnovesje med gravitacijsko silo zaradi sončne in planetne mase in centrifugalno silo zaradi kroženja planetov okrog Sonca, tako se podobno dogaja v galaksijah, le tam 100 milijardnokrat pomnoženo. Imamo danes še drugačne pripomočke za računanje, koliko je tehtne ali gravitacijske mase v galaksijah in v drugih zvezdnih kopicah. Zanimivo je, da 'svetla masa' predstavlja komaj nekaj procentov celotne mase, ki učinkuje s svojo težnostjo. Tehtno, čeprav nesvetlo maso, imenujemo 'temna masa'. Nihče pa danes še ne ve, kaj je ta temna masa.

Poleg te temne mase, pa obstaja tudi 'temna energija', ki na svoj način učinkuje na razmah vesolja. Poglejmo, kaj vemo o tem.

Porazdelitev galaksij v velestukture v vesolju v obliki jat in nadjat, kjer naštevamo več tisočev galaksij v danem prostoru, je možno statistično opredeliti strukture z določenimi velikostmi. Velikost teh struktur se upokorava zakonom, ki jih določa Splošna relativnostna teorija. V tej teoriji je nekaj prostih parametrov, nedoločenih fizičnih količin. Med temi je ravno gostota vesolja, ki jo je treba izmeriti. Lahko merimo tudi oddaljenost galaksij in kakšna je hitrost oddaljevanja teh galaksij. Razmerje med oddaljenostjo in hitrostjo oddaljevanja galaksij imenujemo *Hubblev zakon*. Ta zakon je tudi pokoren gostoti vesolja. Iz obeh teh meritev je končno možno dobiti, da je današnja po-

vprečna gostota kritična. Če je torej razmerje med merjeno gostoto s kritično gostoto enako 1, v tem razmerju temna masa pripomore 25 %, svetla komaj 5%. Ostalih 70 % pa ne vemo, kaj je, samo da ta pripomore, da se vesolje širi pospešeno! Ta pospešek je bil ugotovljen v zgodnjih 90. letih. Ta pospešek povzroča zgoraj omenjena 'temna energija'.

Za razlago temne mase in temne energije se sedaj srečavata neskončnosti majhnega in velikega. Razlaga vsega tega bi potrebovala več strani. Na kratko lahko omenimo, da teorija, ki razlaga svetlo snov ali 'standardna teorija' skladno prikazuje nastanek nevtronov, protonov, elektronov in drugih delcev, ki sestavljajo svetlo maso. Pridejo k tem v upoštevanje tudi delci, ki držijo delce v jedrih skupaj ali jih morejo razdvojiti. Vse predvidene delce v standardni teoriji so našli, razen enega. Gre za *Higgsov delec*, ki daje maso vsem ostalim delcem. Zaradi tega delčka mednarodni konzorcij gradi velikanski pospeševalnik v Švici. Standardna teorija pa še ni konec vsega. Splošnejša teorija bi rada razpostavila sorodnost med delci, ki nosijo maso, in delci, ki vzpostavljajo sile. Ta teorija ali teorija 'velike simetrije' pa predvideva obstoj nekega delčka z imenom 'neutralinij', ki bi imel ravno tako maso, ki bi zadostovala za razlago temne mase. Nastanek vseh teh delcev omogoča kvantno energetska stanje, ki se imenuje 'energija praznine'. Ne gre za ničevno snov, ampak za posebno energetska stanje čas-prostora. Ta energija učinkuje s tlakom, ki povzroča razmah prostora. Gre torej za energijo, ki bi lahko pomagala razumeti 70 % tistega, kar povzroča pospešeni razmah vesolja. Precej preprosto je zračunati, s kakšno gostoto poistovetene mase se ta energija javi. Začudeno pridemo do zaključka, da je te energije v takem presežku, da bi ne samo zadovoljili pogrešanih 70 %, ampak veliko, veliko več. Koliko? To je število, ki ima 120 ničel! To število je podobno razmerju med premerom vidnega vesolja, to je 14 milijard svetlobnih let, in preme-

Vesoljski teleskop Hubble, ki kroži v višini 593 km nad Zemljo s hitrostjo 28.000 km na uro. Objavljamo tri njegove fotografije iz vesolja: *Desno*: Meglica Hourglass, oddaljena 8.000 svetlobnih let (*Glej spodaj*)

rom elektrona. To se pravi, da je v naših predstavah sveta nekaj, ki je bistveno neskladno.

Povej, kaj študiraš na francoskem inštitutu, odkar si prišel tja. Kdo je izbral to temo, ti ali inštitut? Ali se ti je posrečilo kaj odkriti?

Raziskovalna tema pri mojem delu so masivne hitre vrtilke. Gre za zvezde, ki so trikrat do tridesetkrat bolj masivne kot Sonce in se vrtijo z mejno hitrostjo. To pomeni, če bi njihova vrtilnost bila nekoliko večja, bi se razletele. Tema je pomembna v tem, da je sij, ki iz njih prihaja, priča svetilnosti, ki je manjša od mirujoče mase zvezd. Na svetilnosti masivnih zvezd pa obstaja marsikaj, med tem je tudi lestvica razdalj, s katero moremo ugotavljati velikost in hitrost razmaha vesolja. S tem razmahom pa ugotavljamo povprečno gostoto materije-energije v njem, ki je osrednje merilo

pri ugotavljanju nastanka materije same in njenih lastnosti.

Temo sem sam izbral in bil pred dvajsetimi leti prvi, ki je našel, da niso te vrtilke toga telesa, ampak je vrtilnost v njih po plasteh razdeljena, tako da se notranje plasti vrtijo hitreje kot zunanje. V to sem šel, ko sem moral spremeniti prvotno temo, s katero sem prišel v Francijo in ki sem si jo tudi sam izbral. Smatrali so takrat, da moja zadeva ni dovolj sedanja. Žal je prišla moja tema v 'modo' šele 12 let kasneje. Namen je bil proučevati razmerje med komaj strnjenimi zvezdami, ki imajo podobno maso kot Sonce, z ostanki prazvezdne ovojnice, iz katere je nastala zvezda sama.

Kaj pomeni 'masivne' zvezde?

V astrofizikalnem žargonu 'masivna zvezda' pomeni, da tehta od 8 do 100 Sonc in so tudi od pet do petdesetkrat večje od

Sonca. Te velikosti se nanašajo na stabilno stanje razvoja zvezd, ki je tudi najdaljše. V tem stanju se danes nahaja tudi Sonce. Ko zvezda preide v stanje orjakinj, se napihne in je zato lahko tisočkrat večja ali še več kot današnje Sonce.

Zakaj zvezda vrtilka sveti manj kot zvezda, ki ima isto maso, a miruje?

Zvezda sveti, ker so v njeni notranjosti, v jedru, atomske reakcije. Te reakcije, eksplozije omogoča velika temperatura, ker obstaja močan tlak, ki ga razpostavlja ravnovesje med težo plasti in tlakom svetlobe, nastale zaradi atomskih reakcij. Če se zvezda vrti, se zaradi centrifugalne sile 'počuti' lažje. Zato je v jedru plinasti tlak znižan in z njim tudi jedrske reakcije so nekoliko šibkejše. Zato vrtilka sveti manj kot zvezda, ki ima isto maso in miruje.

Kaj pomeni, da je prišla tvoja zadeva v modo? Ali to, da so se tudi drugi znanstveniki začeli zanimati za to, kar si se začel zanimati ti 12 let prej?

Ravno tako!

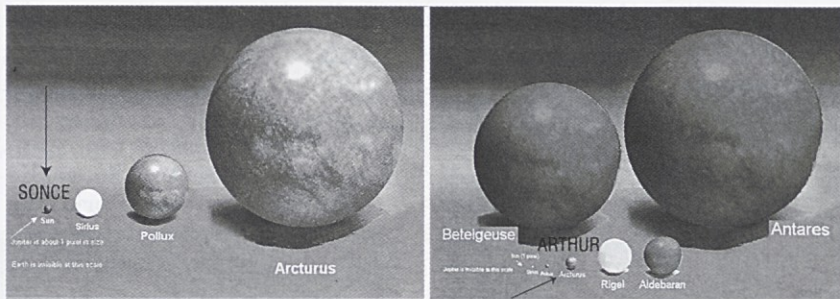
Kako si predstavljajo astronomi betlehemske zvezde?

Betlehemska zvezda ja lahko resnični pojav. Za vernika pa je lahko tudi znak, ki so ga občutili modri, da so se šli poklonit Tistemu, ki je prišel, da je spremenil red vrednot na svetu.

Astronomski pojav, ki še najbolj ustreza božični zvezdi, je navidezno srečanje na nebu planetov Jupiterja in Saturna pred konstelacijo Rib. Leta 1613 je Kepler zračunal to srečanje in ugotovil, da se je zgodilo med letom 4 in 7 pred našim štetjem. *Konstelacija Rib* je simbol, ki predstavlja Jude ali Izrael. Planet Jupiter je v starih časih pomenil 'kraljevo zvezdo'. Planet Saturn pa je veljal za 'zvezdo zavetnico Izraela'. Simbolično bi ta pojav še najbolj ustrezal

Levo: Galaksija »Klobuk«, oddaljena 28 milijonov svetlobnih let! *Desno*: Dve galaksiji, oddaljeni 114 milijonov svetlobnih let.

Levo: Zvezda Arthur (največja) v primerjavi z velikostjo našega Sonca
Desno: Zvezda Antares (največja) v primerjavi z velikostjo zvezde Arthur

znaku, ki je dal povod modrim, da so se podali na pot.

Ali se v znanstvenem svetu povsod rabi 'naše štetje', nič več pred Kristusom ali po Kristusu?

Štetij v astronomiji je veliko. Imamo julijske dneve, ki jih štejemo od 24. novembra leta 4714 pred Kristusom od dvanajste ure naprej, če se nanaša na gregorijanski koledar, ali od prvega januarja leta 4713, ter štetje je od polnoči naprej. 23. november leta 2009 je torej 2455158.8023727. julijski dan. Nastali so še lilijanski dnevi, ki se štejejo od 14. oktobra leta 1582 naprej, in spremenjeni julijski dnevi, ki se štejejo od leta 1950 naprej. Julijske dneve je priporočal angleški astronom John Herschel.

Pred in po Kristusu se uporabljala predvsem pri zgodovinarjih. Končno bi pa tudi za vernika bilo pomembno, če izveče Kristusa iz čas-prostornega oklepa!

Kakšen odnos imajo do vere v obstoj Boga tvoji kolegi v Franciji? So verni ali neverni?

Kolegi so nekateri zelo verni, pa naj si bodo to kristjani, judje ali muslimani. Drugim se vprašanje vere ne stavi. To je zadeva osebnega odnosa do stvarstva, do Stvarnika in do pomena, ki ga dajejo svojemu lastnemu obstoju. Astronomsko in tako tudi proučevanje na drugih znanstvenih področjih lahko poteka mirno preko vprašanj verskega značaja. Znanost in vera sta dva svetova, ki se ne moreta srečati. Znanost nima namena razlagati Boga in Bog se ne razodeva človeku, da bi mu pomagal reševati znanstve-

na vprašanja. Neglede na pripravljenost človeka do verskih zadev, ga mejna vprašanja včasih prisilijo, da si stavi določena vprašanja o zamisli in namenu stvarstva. Vprašanje o začetku sveta je za nekatere verne in neverne vsakdanjost, je del stroke. Danes velja opis nekega razmaha, ki je omogočil razvoj materialnega sveta in prišel z neprestanimi spreminjanji in kompleksifikacijami do ustroja živih bitij in nekaterih celo tako daleč, da so prospele do zavesti svojega obstoja. Tudi če vzamemo, da je znana podoba pra-poka začetek tega razmaha, ni rečeno, da je ta resnično začetek vsega. Brez dvoma so bili trenutki, ko sta bila toplota in gostota celotnega, neskončnega vesolja izredno velika. To je samo faza ali etapa enega razvoja. Po relativnostni teoriji morata biti čas in prostor povezana, ker drug drugemu dajeta obstoj. Lahko pa so obstajale pred pra-pokom drugačne dimenzije kot te, ki dajejo materialnost času in prostoru. Potiskamo lahko tako meje spoznanja vedno dlje, ampak neobhodno je dejstvo, da je vedno nekaj predhodno moralo obstajati in to v kateri koli drugi možni obliki. Tudi vzrok za sleherno naključje je moralo dobiti nekje povod, če se je ta resnično pojavil in sprožil razvoj, kakršnega danes poznamo. Nihče ne more ubežati zaključku, da je vedno nekaj ozadje ali vzrok. Pred vprašanjem 'čemu?' pa nihče nima zadovoljivega odgovora. Verni si pomagajo z vero. Ampak njegov dokaz za obstoj Boga bo veljal toliko kot tisti, ki bo trdil, da ga ni. Skrivnost vere in Božjega razodetja je zelo osebna.

Konec

Pogovarjal se je Stane Snoj

Plavanje proti toku, a v potapljaški opravi

ALOJZ REBULA

Slovenski kristjan bo pošteno priznal, da sta na 'revolucijski' intelektualni strani v Sloveniji zakonca Hribar praktično edina poglobljeno izpostavila moralno vprašanje komunistične revolucije. V svojem oddaljevanju od komunizma je filozof Hribar napravil že dolgo pot. Tako dolgo, da mu je danes komunizem - glej članek »Ubijalska ideja komunizma in Katoliška akcija« v prilogi *Dela* 10. oktobra - 'ubijalski' pojav. Ubijalski ne samo po svoji praksi, ampak tudi po svoji ideji. Če si prebereš omenjeni članek, imaš vtis, da bi se s takšnim prikazom komunizma, kot je Hribarjev, lahko strinjal tudi škof Rožman (A zakaj potem drugje tako demonizirati Rožmana, če Hribar leta 2009 o komunizmu misli, kot je mislil Rožman leta 1941?). Verjetno bi Rožman tudi priznal, kar se tiče idej, da so bile ideje, pravim ideje komunizma - svoboda, bratstvo med narodi - v bistvu (ob zanikanju Boga) krščanske, kakor so bila krščanska znana gesla francoske revolucije. Brez takšnih človekoljubnih idej komunizem ne bi bil pritegnil milijonov in tudi mnogo elitne inteligence. Ob njihovi poznejši nečloveški zlorabi, seveda.

Zanimivo vprašanje: kako je mogoče s takšnim 'rožmanovskim' prikazom komunizma priti v *DELO*, v provladni časopis pod marksoliberalno vlado? Mar nad Slovenijo ne vlada še naprej na tihem, Partija, kakor je občutek med ljudmi, ko vlada, če ne s svojo strukturo, s svojo psihozo, mentaliteto, tihimi prepovedmi, tabuji? Kako je torej mogoče v takem ozračju tako govoriti proti komunizmu, če je tudi Slovenija videti uradno prej zanj kot ne, saj menda edina v Evropi odklanja sprejetje deklaracije proti totalitarizmu?

Tine Hribar ve za čudežno formulo, kako je to mogoče. Mogoče je toliči po komunizmu (raje po abstraktnem, svetovnem kot slo-

venskem), če vsaj z enako resonanco tolčeš po katoliški Cerkvi. S tem se v vodah *Dela* ne moreš potopiti. Hribarjev protikomunizem je torej plavanje proti toku, a v varni potapljaški opravi. To dejstvo seveda omejuje priznalne besede, s katerimi smo začeli rubriko. To jemlje tukaj njegov poziciji intelektualno čistost. Je namreč to drža neodvisnega misleca fenomenologa? Ni, ker je njegov prikaz fenomena Katoliške akcije konstrukt, vreden partijske agitke iz barake v Kočevskem rogu.

Pij XI. je Katoliško akcijo ustanovil z izrazito duhovnimi cilji, za pričevanje za Kristusa v družbi, začeni s lastnim življenjem, kakor to Cerkev dela v vseh časih in v raznih oblikah in z raznimi imeni. Od Frančiškovich »malih bratov« tja do današnjega *Opus Dei*. Dokaz, da je šlo

za verske namene, je tudi v tem, da jo je toleriral celo Mussolini v svoji totalitarni obsedenosti (»Nič zunaj države« itd.) Voditelj slovenske Katoliške akcije profesor Tomec svojim mladcem ni dovojeval, da bi vstopali v protikomunistične oborožene formacije. Že ti dve dejstvi bi morali Hribarju nekaj pomeniti. Ampak potreben je bil konstrukt lažnega paralelizma, čeprav ga je lahko oprl na dve nehumanistični besedili, prvo zasebno, drugo medvojno, ki pa nimata s Katoliško akcijo in z uradno Cerkvijo nič.

Ni težko zaznati za tem staro in nemogočo Hribarjevo ekvancijo partija = Cerkev, ob totalnem in neozdravljivem nerazumevanju 'fenomena', kaj šele bistva katoliške Cerkve.

Iz Družine

PISMO BRALCEV ZA »DRUŽINO«

Zadetek v polno

V rubriki pod gornjim naslovom je *Družina* št. 2 ponatisnila tele misli akademika Alojza Rebule iz Naše luči:

.../ Danes se mi zdi, da se na Slovenskem odnos do Cerkve razlikuje od tistega pred vojno, ko je imela desnica malikovalski odnos do vsakega namiga iz Vatikana, levica pa neki vzvišen odnos do papeških enciklik. Dva ekstrema, ki me ne bi mogla ogreti. Sam sem za zvestobo Cerkvi kot taki. Kdor tega ne čuti, ne dojema bistvenega v Cerkvi. Hočem poudariti, naj katoličan ostane do Cerkve kritičen, vendar v globoki zavesti, da je Cerkev njegov duhovni dom. Drugače rečeno: Cerkev je treba najprej ljubiti in jo šele potem kritizirati.

Popolnoma se strinjam z zaključkom, a me moti naslednji stavek: »Danes se mi zdi, da se na Slovenskem odnos do Cerkve razlikuje od tistega pred vojno, ko je imela desnica malikovalski odnos do vsakega namiga iz Vatikana....«

Dvomis, da bi imeli Slovenci šele zdaj pravi odnos do Cerkve in da bi pred vojno večina vernikov kar koli malikovala. Mar naj bi se imeli zahvaliti za ta »pravi« odnos do Cerkve komunistični revoluciji in polstoletni tiraniji?

Ko avtor ocenjuje levico, pove v čem je grešila, z desnico pa opravi pavšalno, ne da bi povedal kak konkreten primer. Zanima me in verjetno koga drugega tudi, kaj je imel avtor v mislih z »malikovalskim odnosom desnice do vsakega namiga iz Vatikana«, ker očitno pri tem ne gre za upoštevanje okrožnic, ki so več kot le namig.

Stane Snoj

Mož je varuh narave, žena je varuhinja življenja.

Izvrševanje te varovanijske, stvariteljske in vzvišene življenjske naloge je vir njene moči.

Fulton Sheen

KRSTI, POROKE IN SMRTI

v slovenski skupnosti v Argentini leta 2009

JURE VOMBERGAR

KRSTI: Santiago Paulise – Vombergar, Lisandro Dimitri Kokalj – Lezama, Katerina Cecilija Oblak – Benegas, Geraldine Tatjana Rant – Frontini, Ivana Veronika Casella – Frontini, Jože Franci Šmon – Ianizzotto, Katja Marija Brula – Selan, Anne Sophie Indihar – Potočnik, Ana Boltežar – Petkovšek, Matias Tripoli – Bajuk, Dušan Bajda – Hirschegger, Ksaver Bajda – Coll, Martin Grilj – Vombergar, Renata Berčič – Nogueira, Tania Karolina Valencia – Grbec, Ana Fuentes – Draksler, Ivan Petkovšek – Grabnar, Peter Gabrijel Selan – Skvarča, Maria Lucila Gonzalez Kuck – Tomazin, Lucija Vomberger – Poli, Matija Hladnik – Berardi, Milena Zarnik – Urbanija, Juan Pablo Tomazin – Savelli, Tadej Grilj – Skvarča, Marija Pavla Magister – Stanič, Lurdes Medina Fernandez – Bajda, Simon Jože Bajda – Ferrari, Sara Andreja Grbec – Gajšek, Nadja Inés Kočar – Zarnik, Milena Burja – Rodriguez. (30 krstov)

POROKE: Sergio Ortega in Danijela Senovršnik, Damjan Ahlin in Marjana Pirc, Marjan Boltežar in Ani Klemen, Juan Pablo Gorjup in Marina Olguín, Roberto Rafael Grošelj in Liliana Mercedes Mattes, Damián Olmedo in Marta Servín, Damjan Žumer in Lucía Herrera, Tone Senovršnik in Vanesa Iris Candia, Andrej Šmon in Nevenka Stopar, Marcos Sanchez Črnak in Gisela Carrera, Leandro Lopez David in Luciana Maineri Oster, Matjaž Štrubelj in Nevenka Pavlovčič, Victor Tortelli in Nadja Pugelj, Santiago Martin Rossetti Messina in Marija Aleksandra Omahna, Manuel Gomez in Helena Marija Štefe. (15 porok)

SMRTI: Janez Frontini (67), Lojze Sedej (97), Petra Zupančič roj. Horn (85), Yolanda Bogataj roj. Čuk (74), Ana Karin roj. Kasun (87),

Duhovno življenje je objavilo

JURE VOMBERGAR

MAREC

PRED 70 LETI (1940)

Ciril Vodnik (78), Marjan Šušteršič (63), Marija Cej (88), Silvija Mivšek (68), Slavko Nabergoj (82), Leandro Anton Matičič (17), Ivanka Petkovšek roj. Plečnik (79), Klara Kobal roj. Kobal, Irma Laskovič roj. Major (83), Berta Oger roj. Pegan (79), Anton Perovšek (83), Anatol Fabiančič (82), Marija Hischegger roj. Kosanc (90), Almira Bradač roj. Šurla (84), Anton Andrejak (85), Bronislava Pokorn roj. Gnjezda (79), Tone Likozar (85), Murčič Carmen (73), Franc (Nija) Logar (86), Lojzka Dimnik roj. Petrač (88), Andrej Puntigam (83), Sonja Kobi roj. Tavčar (84), **s. Terezija Lužovec** (76), Milena Mikolič (89), Cita Jakoš (78), Leticia Vazquez Škrbec (24), Ivanka Štrubelj roj. Krajnik (89), Honorio Francisco Komel (78), Franc Kožman (86), Zofija Slokar (84), Anton Žele (84), Janko Medved (68), Miran Prinčič (81), Marija Pleško roj. Pikec (87), Gabrijel Prešeren (85), Vera Elvira Stante roj. Matjač (88), Peter Buda (64), France Bajda (63), Ivanka Klemen roj. Vidic (94), Marija Novak roj. Druzovič (90), Andrej Krečič (88), Sonja Gorazd roj. Terčič (85), Janez Anton Avguštin (43), Marija Snaj roj. Božnar (79), Mojca Pleško (62), Katarina Cukjati roj. Močnik (84), Veronika Oberžan roj. Albreht (55), **Anton Pintarič** (89), Marjan Mikelj (79), **p. Lovre Tomažin** (79), Helena Pikec roj. Jerin (85), Tončka Tomažević (88), Janez Boltežar (67), **p. Alberto Mejač** (80), Marija Barlé roj. Igljč (94), Franci Frenšek (81), Ivanka Krušič (82), Ivan Lampret (81), Anastasia Lampret roj. Jascug (80), Leopold Leskovar (89), Franc Avguštin (84), Mateja Hafner roj. Hartman (78), Nada Fajfar roj. Skvarča (76), Niko Terčič (76), Josipina Žgajnar roj. Žnidaršič (82). (70 smrti)

Skrivnost življenja ni samo v tem, da živimo, temveč tudi v tem, da vemo, zakaj živimo.

Fjodor Mihajlovič Dostojevski

Izseljenski duhovnik **Janez Hladnik vabi rojake, naj opravijo velikonočno spoved**. V cerkvi svetega Jožefa na Floresu je prilika vsak dan do 10. ure, ob sobotah popoldne in zvečer, v nedeljo pa do 9. ure. »Nikar ne zanemarite te velike dolžnosti in potrebe, ker je velika škoda, živeti brez božje milosti. Vse trpljenje in težave življenja imajo za vernega kristjana, ki živi v milosti božji, tudi vrednost za nebesa. Tisti pa, ki se za to nič ne potruje, mora ravno tako vse prenesti, le nadnaravnega zaslužnja nima nič in nobene božje tolažbe v svojih bridkostih.«

Hladnik sporočarokom: »**Častiti Jože Kastelic**, ustanovitelj *Duhovnega življenja* in večletni urednik, **se je ponesrečil na Akonkagvi**. Podrobnih podatkov ne vemo še in se v z gotovostjo to, da je bil še živ 7. marca in je bil v višini 6950 m, prav pod vrhom najvišje gore na kontinentu. 8. in 9. marca so bile silne nevihte. Ker ni bilo Kastelica od nikoder, je ekspedicija, s katero je hodil g. Kastelic, bila v skrbeh zanj. S silnim naporom so 14. marca prišli nekateri na mesto, kjer so zadnjič videli Kastelica, ki ga pa nikjer niso mogli najti, pač pa njegov šotor in njegove stvari razmetane. Gnala ga je želja, da bi zasadil križ na Akonkagvo in morda je njen vrh tudi dosegal. Smatra se, da je postal žrtev planinskega viharja. Na Veliko noč na Paternalu in na Avellanedi bomo pomolili za pokoj njegove duše ali pa za njegovo rešitev, ako je mogoča. Danes vemo le to, da njegovega mrtvega telesa ni še nihče videl.«

»V Berisso bo slovenska maša dne 31. marca, na belo nedeljo, ob 11. uri. Gotovo bo tudi kak rojak imel željo, da tedaj pohiti tja, kjer mnogi naši živijo. Naj se prijavi pravočasno, da bomo imeli zadosti velik voz in tudi za kosilo bo poskrbljeno. Ob 15. uri bodo molitve, nato se bomo pa vsi zbrali.«

PRED 60 LETI (1950)

5 Na Belgrano je bila maša zadušnica ob **10-letnici tragične smrti** slovenskega izseljenskega dušnega pastirja **Jožeta Kastelica**, ki je umrl pri vzponu na goro Aconcagua. Mašo je opravil njegov prijatelj in sodelavec Janez Hladnik in se ga spomnil v pridigi.

14: Dušni pastir Janez Hladnik in skupina Slovencev iz Mendoze so položili **venec na grob Jožeta Kastelica** na pokopališču pri Puente del Inca, kjer počivajo ponesrečeni člani gorskih odprav na Aconcagua.

19: Na **praznik sv. Jožefa** je na Belgrano po maši govoril France Kremžar o sv. Jožefu, o papežu Piju XII. in škofu Gregoriju Rožmanu ob priložnosti njihovih godovnih dni. Popoldne so imeli fantje svoj praznik v *Mladinskem domu* v Don Boscu - Ramos Mejía. V dvorani so imeli glasbeno prireditev, pri kateri sta koncertne točke podala dr. Angel Kalin in prof. Alojzij Geržinič, duhovno misel pa je imel Stanko Skvarča. Nato so v cerkvi počastili Najsvetejše ter se priporočili zaščitniku sv. Jožefu.

19: Člani v begunstvu zrasle in delujoče organizacije **Družabne pravde** so napravili izlet v Tigre. Predsednik Jože Jonke je bil namreč pred vojno predsednik *Slovenske delavske zveze* in tega je že

10 let. Nekdanji njegovi sodelavci so se hoteli oddolžiti možu, ki je v najtežjih letih bil glava slov. katoliškega delavskega gibanja, pod katerega vodstvom je bil sestavljen program *Stanovske ureditve Slovenije*.

26: Dekleta, združena v SDO, so proslavila **materinski dan** s prireditvijo na Belgrano. Nastopilo je s pesmijo kakih 40 otrok in prav toliko deklet. Slavnostni govor je imel France Kremžar.

Duhovne obnove kot priprava za Veliko noč so bile v krajih, kjer živijo strnjeno skupine Slovencev novonaseljencev in delujejo v bližini kot kaplani slovenski duhovniki: tako v Floridi, kjer se je pobožnosti udeležilo do 300 rojakov; v Ramos Mejiji, kjer je bila udeležba še večja; v San Martinu, v San Justu, v Montegrande, v Lanusu in na Belgrano v Bs. Airesu. Slovenski naseljenci-begunci se zavedajo, da v novih razmerah vse javno mnenje in okolje ubija misel na duhovnost in da še daleč nimajo tiste redne duhovne oskrbe, ki so jo bili vajeni v begunskih taboriščih v Italiji in Avstriji. Posebno duhovno obnovo so imeli fantje, ki se zbirajo v *Mladinskem domu* v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejiji. Med verske prireditve v sklopu priprav za Veliko noč smemo šteti filmski predstavi prirejene za Slovence in sicer o sv. Frančišku Asiškem in o Jezusovem trpljenju.

V marčni številki mesečne revije DŽ, sourednik **Janez Hladnik sporoča** starim naročnikom revije: »*Ker nekateri menda mislijo, da sem bil jaz odrinjen od Duhovnega življenja, kot sem že ponovno slišal, naj resnici na ljubo povem, da sem bil zelo vesel, ko sem imel na koga preložiti to odgovorno breme: vodstvo revije, a sam sem še vedno poleg in zato prosim vse stare in zveste naročnike, da vztrajate še nadalje*«.

PRED 50 LETI (1960)

Namesto umrlega ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana je bil od svete

iz naše kronike

METKA MIZERIT

Vsoboto, 13. novembra, je v okviru **Kulturne akcije PREDAVAL** tedanji mariborski **NADŠKOF DR. ANTON STRES** na temo *Stvarnost katoliške Cerkve v Evropi*. Večer je začel vodja teološkega oddelka SKA delegat dr. Jure Rode, ki je pozdravil visokega gosta. Predavatelj je označil Evropo kot kontinent, kjer prevladuje dvom, agnosticizem, relativizem, pragmatizem, hedonizem in podobno. Poudaril je, da krščanstvo nudi modernemu človeku zaupanje in vero v Kristusovo zmago in da smo, kljub slabemu položaju, lahko optimisti. Cerkev je svobodna, v vernikih je močnejša zavest pripadnosti in poslanstva. Predavanja se je udeležilo lepo število rojakov, ki so z zani-

manjem spremljali globoke misli g. nadškofa dr. Stresa.

V nedeljo, 22. novembra, je **LIKOVNI ODSEK V Slovenskem domu V MENDOZI PRIPRAVIL RAZSTAVO SVOJIH DEL**. Kulturni referent Miha Bajda je poudaril, da smo Slovenci nagnjeni k iskanju lepote. Likovni odsek vodi prof. Liliana Lorenzo, tedensko se na tečaju zbira 12 učencev.

stolice imenovan za cerkvenega **predstojnika Slovenskega semenišča v Argentini dr. Anton Prešeren DJ**, generalni asistent jezuitskega reda za slovanske province v Rimu.

6: V cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi v Lanusu je krajevni škof Schell posvetil glavni oltar ter birmal okoli 80 otrok, od katerih je bilo več od polovice slovenskih.

13: Dijaki, včlanjeni v Zvezi slovenskih srednješolcev (ZSS), so imeli občni zbor. Duhovni vodja dr. Alojzij Starc je v začetnem nagovoru poudaril pomen organizacije za mladega dijaka za versko in narodno ohranitev v vseskozi materialističnem okolju. Na volitvah so bili izvoljeni sledeči odborniki: Milan Bevk, Tine Duh, Robert Petriček, Franci Jarc, Rudi Ribnikar in Tone Mizerit.

20: Občni zbor SFZ je bil na Pristavi v Moronu. Pri volitvah sta bili predstavljeni dve listi. Lista z Jožetom Vodnikom na čelu je dobila 57 glasov, lista Mihe Gaserja pa 55 glasov. Tako so bili izvoljeni na vodilna mesta: Jože Vodnik, Franc Vester, Janez Čeč, Franc Tomazin in Matjaž Kunčič.

Gospod IVAN LUŽOVEC, salezijanec, je **PRAZNOVAL ZLATO MAŠO** v nedeljo 22. novembra, v kapeli salezijanske inšpektorije v Buenos Airesu. Slavja so se udeležili njegovi sorodniki, sobratje in prijatelji. K lepemu jubileju mu iskreno čestitamo in mu želimo zdravja in božjega varstva (*Več prihodnjič*).

53. OBLETNICO NAŠEGA DOMA SAN JUSTO so rojaki praznovali v nedeljo, 29. novembra. Sv. mašo je daroval škof msgr. Baldomero Carlos Martini, somaševal je krajevni dušni pastir pater dr. Alojzij Kukovica. Na koru je prepeval Mešani pevski zbor San Justo, pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vomberger.

Po maši so se vsi verniki napotili

Srečanje p. Marka Rupnika in sestre Helene Rupnik s sorodniki v Argentini, 14. januarja 2010 v San Miguelu

v Dom, kjer je občinstvo pozdravil Gregor Modic. Spomnil je, da poteka šestdeset let prve slovenske maše v San Justo, deset let od Slomškove beatifikacije in stopetdeset let prenosa škofijskega sedeža iz St. Andraža v Maribor. Ob petju obeh državnih himen so dvignili argentinsko in slovensko zastavo in pozdravili častne goste. Nato je pozdravil predsednik Našega doma San Justo prof. Karel Groznik in predstavniki organizacij, ki delujejo v Domu. Pater Kukovica je blagoslovil nove prostore; sledila je akademija v Slomškovem duhu. Z besedilom in pesmimi so nastopajoči pojasnili vprašanje: Zakaj je Slomšek velik? Nastopil je tudi zbor Zveze slovenskih mater in žena odsek San Justo. Ob koncu akademije je Dom podelil priznanje moštvu odbojke, ki se je uvrstilo v finale na turnirju Buenos Airesa v Mar del Plati.

Sledil je skupen zajtrk in kasneje kosilo v spodnjih prostorih. Popoldanski kulturni program je bil v dvorani. Angelca Podržaj Miklič je pozdravila navzoče goste, veleposlanika RS prof. Avguščina Vivoda in gospo; predsednico Zedinjene Slovenije gospo Alenko Jenko Godec; delegata slovenskih dušnih pastirjev dr. Jureta Rodeta; g. Danija Vrečarja; patra dr. Alojzija

Kukovico; gđc Angelco Klanšek ter predstavnike bratskih Domov in organizacij. Spregovorili so: predsednik Našega doma prof. Karel Groznik, predsednica ZS ga. Alenka Jenko Godec in veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod. Slavnostni govornik je bil g. Danijel Vrečar. Sledila je **IGRA – avtosakramental »VELIKI ODER SVETA«** v režiji Blaža Mikliča. Bogato sceno je pripravil g. Tone Oblak. V glavnih vlogah so nastopili sledeči igralci: Janez Krajnik je slovesno podal vlogo Mojstra. Svet je predstavil Ivo Urbančič, Veronika Malovrh je nastopila v vlogi Milosti. Kralja je odlično zaigral Martin Selan. Lepoto je predstavila Sonja Modic. Marta Urbančič Oblak je podala vlogo Modrosti. Tudi Bogatin je nastopil, upodobil ga je Marko Štrubelj. Stanko Jelen je predstavil vlogo Kmeta, Toni Rovnan pa Reveža. Za kostume so poskrbeli Veronika Malovrh, Mirjam Oblak, Balantičeva in Slomškova šola. Maskirali sta Danica in Veronika Malovrh. Rekvizite sta imeli na skrbi Pavla Petek in Mirjam Oblak, Ana Clara Zafrna pa pričeske; šepetalki sta bili Ivana Tekavec in Nežka Lovšin Kržišnik. Za luči in zvok so dobro poskrbeli Marko in Luka Štrubelj, Erik Oblak, Aleks Puntar in Lučka Bergant. Odlična in veličastna je bila predstava »Veliki oder sveta«,

za kar imajo zasluge režiser Blaž Miklič, scenograf g. Tone Oblak ter vsi nastopajoči in sodelujoči, ki jih je občinstvo nagradilo z močnim ploskanjem. Igra pa bo ostala še dolgo v spominu vseh, ki so jo videli.

ZLATA MAŠA frančiškana g. FRANCA BURJA je bila v nedeljo, 29. novembra, v cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi, kjer je gospod pred petdesetimi leti daroval novo mašo. K zlatemu jubileju mašništva se je zbralo veliko sorodnikov, bivših sovaščanov iz Moravč, prijateljev in rojakov. Z zlatomašnikom so somaševali gg. Toni Burja, Jaka Barle, Jože Bokalič in župnik Matija Borštnar. Kasneje se je slavlju pridružil še msgr. Mirko Grbec. Zlatomašnika so pozdravili otroci z recitacijo. Celoten obred je potekal v obeh jezikih. Slovensko je pridigal zlatomašnikov nečak Toni Burja, špansko pa g. Jože Bokalič. Ob koncu se je zlatomašnik zahvalil Bogu in Mariji ter vsem, ki so prihтели na slavlje. Med prisotne je razdelil spominske podobice in sprejemal čestitke. Bog naj nakloni g. Francetu še mnogo plodnih let.

ZAKLJUČNE PRIREDITVE SLOVENSКИH ŠOL

V nedeljo, 29. novembra, so končali pouk **V SLOMŠKOVİ ŠOLI**.

Najboljše učenke osmega razreda (Cecilija Petkovšek, Nadja Hribar in Miki Bokalič) so prinesle slovensko zastavo. Voditeljica šole ga. Mateja Hribar Šmalc je pozdravila navzoče in povedala lepe misli za to priložnost. Osmošolci so se poslovlili od tečaja z recitacijo Aškrčeve pesmi *Janičar*. Nato jih je nagovorila njihova razredničarka Marjanka Oblak in katehet g. Franci Cukjati. Učenci so prejeli spričevala in lep knjižni dar. V imenu sošolcev se je zahvalil Tomi Selan. Obdarovali so vse učiteljice od vrtca do osmega razreda. Pod vodstvom učitelja petja Marcela Brule so vsi otroci lepo zapeli pesem *Hvalnica družine Trapp*. Ga. Veronika Malovrh Osterc se je v imenu odbora staršev zahvalila vsem učiteljem, ki so letos poučevali. Za konec so osmošolci predali zastavo najboljšim učencem sedmega razreda (Majda Jakoš, Natalija Podržaj in Magdalena Mazières). S pesmijo so osmošolci odšli iz dvorane, ostalim učencem so njihove učiteljice razdelile spričevala. Slomškova šola je tako zaključila 60. leto svojega delovanja.

Jegličeva šola ABC po slovensko je zaključila pouk v soboto, 5. decembra, z uprizoritvijo **Bitenčev igre slonček jakonček**, pri kateri so nastopili vsi učenci. Zamislila in režirala jo je voditeljica tečaja gdč. Pavla Grbec. Tudi uradni del je lepo potekel; prihod slovenske zastave, petje obeh himen, razdelitev spričeval, obdarovanje in spodbudne besede za počitniški čas. Razdelili so tudi lične programe z božičnimi voščili. Sledili sta recitaciji odraslih tečajnikov; nastopili so s Prešernovo *Vrbo* in Gregorčičevo *Nazaj v planinski raj*. Na tečaju poučuje Marjetka Hostnik. Uradnemu delu je sledila pogostitev, ki so jo pripravili starši učencev.

Tudi **V Rožmanovi šoli** v San Martinu so končali pouk v soboto, 5. decembra. Zahvalno sv. mašo je daroval dr. Jure Rode, šolski pevski zbor pod vodstvom Marjete Gerkman Žagar je vodil ljudsko petje. Dvorana Slovenskega doma je bila pripravljena za akademijo v spomin 50-letnice smrti škofa Rožmana.

28. novembra 2009 je bila krščena v cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši **NADJA INÉS KOČAR**, hči Lojzeta in Irene Zarnik. Njena botra sta Mariela Urbanija Zarnik in Janez Kočar (nadomestil ga je Tomaž Kočar). Krstil jo je g. Franci Cukjati. Čestitamo!

Voditeljica šole ga. Nina Pristovnik Díaz je pozdravila vse navzoče, nato so zapeli obe himni. Zastavonoša Andrejka Kociman in Pavel Delich sta predala obe zastavi Nadji Petkovšek in Marjani Resnik. Ga. Katica Kovač Dimnik je povedala lepe misli o škofu in duhovnem mučencu dr. Gregoriju Rožmanu. Sledil je avdiovizual o njegovem življenju in delovanju. Slovenski pevski zbor je popestril predstavo s petjem koroških pesmi pa tudi šolski zbor je zapel nekaj pesmi. Učenci višjih šol so recitali pesem *Slava ti, naš veliki vladika*; osmošolci so se predstavili z besedami škofa Rožmana, ko je spodbujal k verski in narodni zvestobi. Voditeljica šole je osmošolcem razdelila spričevala, od njih se je poslovila njihova učiteljica Magda Zupanc. Tudi predsednik Doma Tone Kastelic se je pridružil čestitkam, predsednik šolskega odbora Tomaž Filipič se je zahvalil staršem za pomoč, voditeljica šole pa vsem sodelavcem akademije. **SVETI MIKLAVŽ JE OBISKAL** in obdaroval pridne učence.

Zaključna prireditev **V BALANTIČEVI ŠOLI** je bila v nedeljo, 6. decembra. Zjutraj je bila sv. maša, ki jo je daroval dr. Alojzij Kukovica, popoldne pa akademija v Našem domu San Justo. Najprej je pozdravila voditeljica šole ga. Irena Urbančič Poglajen, ki se je zahvalila gdč. Angelci Klanšek, patru dr. Alojziju Kukovici in vsem učiteljicam in katehistinjam. Pozdravil

je tudi Dani Zupanc, predsednik šolskega odbora. Sledil je nastop otrok, ki so letos recitali Župančičeve pesmi pod naslovom *Ciciban, dober dan*. Posamezni razredi so, pod vodstvom svojih učiteljic, povedali naslednje pesmi: *Zvonovi*; *običaj Jurjevanja* in *belokranjski ples*; koračnico *Ples kralja Matjaža*; *Lenka se šeta*; *Pripovedka o nosu*; povedali so nekaj ugank in jih tudi uganili ter pesem *Žabe*.

Letos se je od šole poslovilo šestnajst učencev, ki so pod vodstvom Pavlinke Zupanc pripravili lep prizor in se poslovlili ter se spomnili vseh učiteljic. Vse so povabili na oder in se z njimi fotografirali za spomin. Od njih se je poslovila gdč. Angelca Klanšek in jim priporočala, naj ostanejo zvesti naukom, ki so jih prejeli v slovenski šoli.

V temni noči **JE PRIŠEL SV. MIKLAVŽ** in obdaroval vse pridne učence.

Isti dan, 6. decembra, so zaključili pouk tudi **V JURČIČEVI ŠOLI** v Carapachayu in **PREŠERNOVI ŠOLI** in Pristavi.

PRIZNANJE RS DRUŠTVU SLOVENCEV V MENDOZI. Mendoško skupnost je 6. decembra obiskal veleposlanik RS prof. Avgustin Vivod z gospo in častnimi konzuli. Po maši so se zbrali v dvorani Doma in pokazali pregled šestdesetletnega delovanja Društva Slovencev v Mendozii. Pevski zbor je zapel nekaj pesmi, prav

tako tudi Mendoški oktet. S petjem so se poklonili Sloveniji in Argentini. Veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod je izročil pozdrave slovenske države in navzočih častnih konzulov. Po nagovoru je predsedniku Društva inž. Milanu Nemaniču izročil **Priznanje in zahvalo** za pomemben prispevek k ohranjanju slovenske narodne identitete, tradicije in jezika v Argentini. Priznanje je Društvu podelil Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Predsednik Društva inž. Nemanič se je gospodu veleposlaniku pristrčno zahvalil. Čestital je tudi častnemu konzulu g. Hermanu Zupanu, ki je praznoval 85-letnico svojega življenja. Sledil je bogat prigrizek in napitnica z žlahtnim mendoškimi vinom. V veži pred dvorano je bila **razstava »Iz društvenega življenja v letu 2009«**.

Na praznik Brezmadežne, 8. decembra, so **KONČALI POUK V BARAGOVJI ŠOLI** v Slovenski vasi. Zahvalno mašo je daroval g. Jaka Barle, ki je pri pridigi spomnil na prihod Zveličarja sveta.

V dvorani Hladnikovega doma se je nadaljevala prireditev. Najprej je bilo slovo od dveh osmošolcev, ki sta podala Župancičevo pesnitev *Z vlakom*. Nato se je od njihju poslovila voditeljica šole ga. Lucijana Servin Čeč. Sledil je božični prizor, kjer sta kot napovedovalca nastopila časnikarja Tomaž in Sebastjan. Marija in Jožef sta iskala prenočišče in našla hlevček. Prišli so tudi sveti Trije kralji. Nastopili so učenci Baragove šole; za prizor so jih pripravile njihove učiteljice. Ob koncu so si vsi navzoči želeli blagoslovljene božične praznike. Končno je spregovorila voditeljica šole ga. Lučka Servin Čeč, se zahvalila staršem za sodelovanje in prosila, naj bi v novem letu res vsi pomagali. Slovenska šola naj ne bo težava, ampak naj jo starši z navdušenjem spremljajo. Končno je vsem želela blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto.

»K angelski mizi prvikrat grem, v srce prejeti Jezusa smem.«

PRVO SVETO OBHAJILO slovenskih otrok je bilo na praznik Brezmadežne,

8. decembra, v cerkvi Marije Pomagaj. Dvaindvajset svečano oblečenih otrok se je zbralo v Dvorani škofa Rožmana in v spremstvu svojih učiteljic odšlo v cerkev. Sveto mašo je daroval delegat dr. Jure Rode, berila in prošnje so lepo podali učenci Balantičeve šole. Slavje je povzdignil otroški pevski zbor Prešernove šole s Pristave. Na orglah jih je spremljala ga Anka Savelli Gaser. Pri darovanju sta dva prvoobhajanca, poleg darov položila na oltar tudi listke, kjer so bile zapisane odpovedi, ki so jih otroci opravili kot pripravo na prvo sveto obhajilo. Po maši so se slikali skupaj z delegatom dr. Juretom Rodetom in s p.dr. Alojzijem Kukovico.

V jedilnici je bil za prvoobhajnance pripravljen skupni zajtrk. Njihovi kateheti so jim podarili spominske podobe, ki jih bodo vedno spominjale na dan, ko so prvič prejeli Jezusa v svoje srce.

ZVEZA SLOVENSkih MATER IN ŽENA je **IMELA BOŽIČNI SESTANEK** v četrtek, 10. decembra. Vodila ga je predsednica ga. Pavlina Dobovšek, ki je navzoče pozdravila v duhu adventa. Asistent Zveze dr. Jure Rode je govoril o pomenu božiča in rojstva Jezusa Kristusa. Ga. Alenka je prebrala članek o notranji poglobitvi za prihod božjega Deteta. Sledila je božična pogostitev, medsebojne čestitke za božič in novo leto.

Zadnji **KONCERT** v letu 2009 je **MENDOŠKI OKTET** priredil v soboto, 12. decembra. Zapeli so sledeče pesmi: *Igraj kolce; Večerni ave; Ljubavna pesem iz Režije; Teče mi vodica; Tam, kjer pisana so polja; Po jezeru; in Cuenca de la viña nueva*. V drugem delu pa: *Vidala; Mi viña de Chapanay; Kilometro 11; Stoji hartelc zahrajen; Dečva pa v hartelcu; Kaj b'jaz tebi dav; Poet in Na Vipavskem*. Občinstvo je fante nagradilo z močnim ploskanjem, saj vsak dan lepše pojejo. Na prošnjo občinstva so dodali še *Kaj narediš, kaj storiš*. Skupino vodi mag. Diego Basquet, vokalizacijo ima na skrbi Mariana Ruiz Díaz. Po koncertu so vsem postregli z rujnim mendoškim vinom in empanadami.

ZVEZNI MLADINSKI OBČNI ZBOR SDO-SFZ je bil v soboto, 19. decembra, v Slovenski hiši. Zahvalno sv. mašo v cerkvi Marije Pomagaj je daroval mladinski duhovni vodja g. Franci Cukjati. V mali dvorani so najprej gledali video z raznih prireditev mladinskih organizacij, nato pa izvolili nov zvezni odbor, ki ga sestavljajo sledeči: predsednica Mikaela Podražaj; predsednik Marjan Godec; podpredsednica Sonia Rozina; podpredsednik Leo Belec; tajnik Sandi Žnidar; blagajnik Andrej Conde; gospodarji Niko Rozina, Tomaž Vombergar in Milan Godec; športna referentka Monika Oblak; športna referent Andrej Črnak; kulturni referentki Marjana Jakoš in Sintia Seljak; kulturni referent Tomaž Kenda.

ZSMŽ ODSEK SAN MARTIN je imela svoj **REDNI SESTANEK** v četrtek, 17. decembra. Vodila ga je predsednica ga. Polona Makek. Sestanek je bil posvečen pripravi na božične praznike.

V nedeljo, 20. decembra, je bila **V SLOVENSKI HIŠI DUHOVNA OBNOVA ZA MOŽE IN ŽENE** kot priprava na božične praznike. Vodila sta jo gg. Franci Cukjati in Dane Vrečar. Obnove se je udeležilo lepo število žena in moških.

ADVENT IN BOŽIČ NA PRISTAVI

V četrtek, 17. decembra, so se na Pristavi zbrali **MLADCI IN MLADENKE** pod vodstvom gospe Maruče Zurb in Lučke Čop. Pripravili so božično drevo, naredili hlevček in postavili jaslice.

V soboto, 19. decembra, so obiskali stanovalce v Rožmanovem domu. Mladina je isti dan obiskala sirotišnico v bližini Pristave. Otrokom so prinesli darila, se z njimi pogovarjali in igrali.

Na pobudo ZSMŽ odsek Moron je **DEKLIŠKI ZBOR MILINA**, ki ga vodi prof. Marjana Jelenc Petrocco, v nedeljo 20. decembra **PRIPRAVIL BOŽIČNI KONCERT**. S kitaro jih je spremljala Saša Jelenc Vodnik. V imenu ZSMŽ se jim je zahvalila prof. Ana Marija Hren. Dekleta so 22. decembra obiskale Rožmanov dom in s pesmijo razveselile stanovalce.

Na božični dan je g. Franci Cukjati

daroval slovesno **SV. MAŠO**. Blagoslovil je jaslice in pozdravil vse navzoče in tudi tiste, ki se zaradi bolezni niso mogli udeležiti božičnega slavja. Po maši je predsednik Pristave g. Andrej Golob voščil blagoslovljene božične praznike, enako tudi predstavniki organizacij, ki delujejo v Domu. Mladina je pripravila zajtrk, ki mu je sledil **BOŽIČNI PRIZOR**. Napovedovala je Marjanka Grohar, na odru se je družina pogovarjala o slovenskih božičnih običajih. Ves prizor je na orglah spremljala gospa Anka Savelli Gaser, ki je v pianissimo igrala božične pesmi, medtem ko so mladi recitali in peli. Končno so ob prižgani luči zagledali Sveto družino, žive jaslice. Vsi navzoči so skupaj zapeli pesem *Sveta noč*. Z globokim doživetjem božične skrivnosti so odšli na svoje domove.

V Našem domu v San Justo so **OTROCI BALANTIČEVE ŠOLE** imeli **PRIPRAVO NA BOŽIČ**. Srečanje je vodila ga. Irena Urbančič Poglajen s sodelovanjem gdč. Angelce Klanšek. Duhovno misel jim je podal pater dr. Alojzij Kukovića, ki je tudi spovedoval.

BOŽIČNI KONCERT MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA SAN JUSTO, pod vodstvom Andrejke Selan Vombrgar, je bil v nedeljo, 20. decembra, v **STOLNICI**. Veliko ljubiteljev lepe glasbe je prišlo in zbrano sledilo petju slovenskih, latinskih in južnoameriških božičnih pesmi. Zbor je zapel: *Adeste fidelis; Transeamus usque Betlehem; Angel's carol; Slava Bogu na višavah; Pastirci z menoj; Blažena noč; Kaj se vam zdi; Amen; Selección de temas navideños; Corramos, corramos*. Na orglah jih je ves čas spremljala ga. Anka Savelli Gaser; solisti so bili Veronika Malovrh, Martin Selan in Gregor Modic.

V drugem delu je zbor zapel *Misa criolla* - Ariel Ramirez. Na klavirju jih je spremljal prof. Luis Melicchio, kitare Ángeles Figueira, charango Jorge Imaña, boben Pavel Erjavec, tolkala Dani Cestnik in Gregor Modic, orgle ga. Anka Savelli Gaser. Za konec so zapeli še *Los Reyes*. Solista sta bila Marcelo

Brula in Andrej Grilj. Odlično izvedbo koncerta je občinstvo nagradilo z močnim ploskanjem. Vsi skupaj so zapeli še prelepo pesem *Sveta noč, blažena noč*, medtem ko sta Lucijana Vombergar in Tatjana Brula prinesli kip novorojenega Jezuščka in ga položili pred oltarjem v jaslice.

Lepo petje je bilo vsem navzočim duhovna priprava na božič, zato so Mešanemu pevskeemu zboru San Justo in njegovi zborovodkinji prof. Andrejki Selan Vombergar hvaležni iz vsega srca.

POLNOČNICA V SLOVENSKI CERKVI MARIJE POMAGAJ je bila na sveti večer, 24. decembra. »**Zveličar nam se je rodil**.« Lepo število rojakov se je zbralo k slovenski polnočnici, ki je bila ob osmih zvečer. Že pred napovedano uro so verniki čakali pred cerkvijo v vrsti za spoved. Sveto mašo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode. Pred mašo je blagoslovil jaslice in zmolil desetko rožnega venca; »ki si ga Devica rodila«. Slovesnost mašnega bogoslužja je spremljal Mešani pevski zbor San Justo, ki je pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar prepeval lepe božične pesmi. Melodije so nam pomagale, da smo globoko doživeli božično skrivnost, rojstvo našega Odrešenika, ki je iz ljubezni do nas prišel na svet. Berili sta brala Mikaela Podržaj in Marjan Godec. Pri pridigi je dr. Jure Rode voščil blagoslovljene praznike vsem, posebej še bolnim in ostarelim, ki se niso mogli udeležiti božične maše. Svoje misli je navezal na berili in evangelij o Jezusovem rojstvu.

Ob koncu maše smo si na dvo-rišču voščili praznike in srečo v novem letu. Še nekaj časa so se rojaki zadržali ob cerkvi v prijateljskem pogovoru, potem pa odšli na domove k družinskemu praznovanju božiča.

Na božične praznike so bile **PO VSEH SLOVENSKIH SREDIŠČIH SLOVESNE MAŠE IN BOŽIČNI ZAJTRK**.

V **SAN JUSTU** je bila **SLOVESNA SVETA** maša v stolnici. Daroval jo je pater dr. Alojzij Kukovića v spremstvu

številnih ministrantov. Mešani pevski zbor je pod vodstvom prof. Andrije Selan Vombergar prepeval lepe božične pesmi.

V dvorani Našega doma je sledila akademija ob pogrnenih mizah. Predsednik prof. Karel Groznik je voščil blagoslovljen božič v imenu vseh organizacij, ki delujejo v Domu. Na odru so predstavili **ŽIVE JASLICE**: Jezuščka, Marijo in Jožefa, angelčke in številne pastirce, ki so prepevali novorojenemu Detetu. Skromni prebivalci so prinašali darila; vsak v svojem poklicu si je zamislil dar za Odrešenika. Nastopili so otroci šolskega pevskega zbor, ki ga vodita Marija Krajnc Štrubelj in Kristina Škvarča Šenk ter Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Program si je zamislila Ivana Tekavec; sceno je izdelal g. Tone Oblak, režija je bila v rokah Blaža Mikliča. Po akademiji je bil skupni božični zajtrk; mladina je postregla toplo kavo in potico, ki so jih spekle žene Našega doma.

MLADCI IN MLADENKE SO TABORILI V TANDILU. Tja so se odpeljali v soboto, 26. decembra, iz Našega Doma v San Justo. Nastanili so se v taborišču »*María para todos*«, kjer so preživeli tri lepe dneve. Razdelili so se po skupinah, hodili so na izlete, se igrali, zabavali pa tudi premišljevali in molili. V nedeljo so se udeležili svete maše v stolni cerkvi. Obiskali kraj *Piedra Movediza*, križev pot in razne druge zanimivosti okraja. Vrnili so se v Slomškov dom, hvaležni voditeljem in spremljevalcem ter Bogu, ki jim je naklonil lepe dneve, ki jim bodo ostali v najlepšem spominu.

*Prepričan sem, da človek
dobi od življenja samo
toliko, kolikor sam
vloži vanj.*

*Archibald
Joseph Cronin*

malo za šalo...

ANAKSAGORAS - Grški filo-

zof in astronom Anaksagoras je opazoval krave na paši. V bližini je prepevala šoja. Mislec je premišljeval., kako v naravi le ni vse

najlepše urejeno.

»Poglej,« mu je šinilo v glavo, »ta mala šoja, ki ne zna ničesar, le včasih uniči kakega črva, lahko leta po zraku na vse strani, krava, ki daje človeku toliko koristnega, pa se mora le počasi premikati po tleh.«

Učenjakovo premišljevanje o tej krivici je iznenada pretrgalo nekaj, kar je ptica spustila na njegovo modro glavo. Zmedel se je, obrisal z glave ptičev pozdrav in dejal z olajšanjem:

»Bogovi naj bodo zahvaljeni! Pa je le dobro, da šoja ni krava!«

+

BALZAC

Francoski romanopisec Honoré de Balzac, ki je bil pisatelj 'Okroglih povesti', je ljubil dobre življenja. Ko je umrl njegov stric, star skopuh, je Balzacu pripadla kar lepa dediščina. To novico je takoj sporočil prijatelju:

»Včeraj ob peti uri sva moj stric in jaz stopila v boljše življenje.«

+

SWIFT

Človeku, ki se je nenehno bahal s svojimi predniki in njihovimi deli, je angleški pisatelj Jonathan Swift dejal:

»Spominjate me na krompir!«

»Na krompir?« se je začudil ogorjeni.

»Tako je! Tudi pri krompirju je vse, kar je najboljše, pod zemljo.«

KJE JE KAJ

»Kdor ima ušesa za poslušanje, naj poslušaj!« – Škof dr. Gregorij Rožman 33

Štirideset mučencev iz Sebaste – Silvester Čuk 34

Kaj je Apostolstvo molitve? – p. Jakob Žibert 35

Nameni Apostolata molitve 36

Z vami vse dni – François X. Nguyen van Thuân 37

Podaril ti bom še večje milosti – Sv. Favstina Kowalska 38

Kriza vere – Prevedel Lojze Kukovica 40

Vprašujete – odgovarjamo – Lojze Kukovica 41

Iz Londona v Rim, ne da bi zapustili temzo – Prevedla Metka Mizerit 42

Rusija in Vatikan vzpostavila polne diplomatske stike 43

Skrivnost Matere Terezije: Božji klic za posvetitev revežem – Prevedel Marjan Hribar 43

Islam in Evropa (2) – Marko Kremžar 44

V duhovniškem letu je odšel k Očetu Anton Pintarič – S.S. 48

Papeži o rožnem vencu 51

Duhovnik Marjan – Marko Kremžar 52

Dr. Janez Zorec, astrofizik, se je pogovarjal (2) – Stane Snoj 56

Plavanje proti toku, a v potapljaški opravi – Alojz Rebula 56

Zadetek v polno – Stane Snoj 57

Krsti, poroke in smrti v slovenski skupnosti v Argentini leta 2009 – Jure Vombergar 57

Duhovno življenje je objavilo – Jure Vombergar 58

Iz naše kronike – Metka Mizerit . 59

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Nepismeni nas pogosto odpisujejo.
- Za naše težave je kriva vlada, ne pa vsa politika.
- V dobrih starih časih – pred pokunizmom – je minister odstopil, če so ga ujeli na laži.
- Vsi diktatorski režimi so se reševali z lažmi in nato propadli.
- Kaj bi rekel svet, če bi vedel, da ga hočejo spremeniti?
- Komunizem smo preživeli s pesmijo »Kaj nam pa morejo!«.
- Bojte se naprednih, največkrat napredujejo s tujimi glavami.
- Spor med Titom in Stalinom je bil kot poroka, imela sta se rada, a nista mogla skupaj živeti.
- Stari revolucionar je priznal: v naslednji revoluciji me ne bo.
- Ljudje, ki verjamejo v konec sveta, se že pripravljajo na začetek novega.
- Nekateri bi takoj zamenjali slovensko krizo za ameriško.
- Bojte se slovenskih Danajcev, četudi ne prinašajo darov.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIVA - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: Stane Snoj - Člani uredniškega odbora: Marjana Batagelj, Metka Mizerit in arh. Jure Vombergar - Oblikovanje in prelom: Rozka Snoj - Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - Tisk: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 C1289ABJ Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4301-5040 - E-mail: info@vilko.com.ar

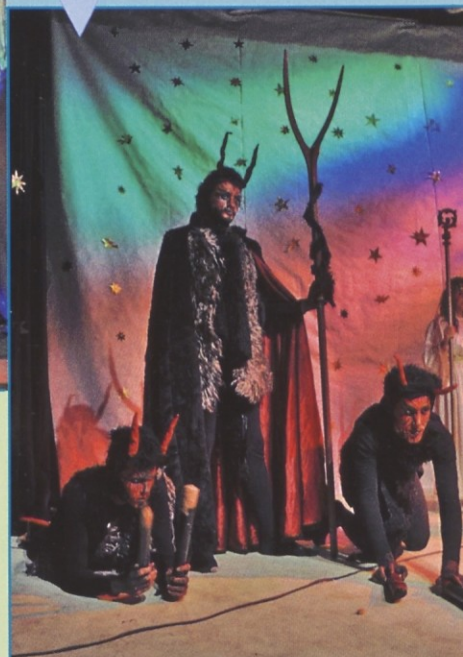
POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - ZDA: Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - ITALIJA: Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - Gorica: Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina
Duhovno življenje izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS

Sveti Miklavž
s svojim spremstvom
je obiskal Naš dom v San Justu

Foto Marko Vombergar

Upokojenci so obiskali Península de Valdés, Puerto Madryn, Chubut
Spodaj: Upokojenci v »Jardín Japonés«, Buenos Aires

Foto Metka Tomazin

VELIKI ODER SVETA *v San Justu*

Avtor:
Pedro Calderón de la Barca
Režija: Blaž Miklič
Scenerija: Tone Oblak
Foto: Marko Vombergar

Correo
Argentino
Suc. 7. Bn. As.
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 2560

La Vida Espiritual Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovna. Director: Mons. dr. Jorge Rode Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877 Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina